

Nuu i e xé'e Xuva kō é kūtuní San Juaan

Nuu i e tá'xi Jesucristu é kūtuni ko

¹ Sá'á tá'xi Jesucristu é kūtuni ko. É xē'é Xuva kō é kā'an ñá nī ña ntáde tsiñu iña ña nuu i e dokó sa xee ntuvi é kūntaa ntí'i é kaka'an ña. Taxnúu ña ánje ña é kā'an ñá nī kó, xu'u é Juaán u, nuu i sá'a. ² Kaka'án u ni nto da mií e tékú ko vatā ó kaka'an Xúva ko, vatā ó kaka'an Jesúcrístú di. Kaka'án u nuu i sá'a é ñni mii u.

³ Nté kuān nte vá'ā o é da xōó ka ña'a, ña kanakuā'a nté koo kuvi rkontuví, nī ña é káteku i é kaka'an tú'ün sa'á ne, kade ntaa ña nee é kaka'an, tsí e xée etsin ntuvi é kūntaa ntí'i é ūve na'a kaká'an í'a.

Édē vá'a Juāan tutú iña é ū'xe úkūn san

⁴ Xu'u é Juaán u ne, kade vá'a ú tutú sá'á iña é ū'xe úkūn san é ntoo ñuú Asia. É nī'i nto é vā'á iña Xuva ko. É nī'i nto é kuntōo vá'a nto nta'a Xuva kō, ña é tuví vevíí ne, ña é kuan tsí ó tuví nte ntúvi di'na ne, ña é kuan koo kutūví ntii dañu ntūvi, dívi ña ni ū'xe espíritu, ña ntoo nú tēu ñá, ⁵ ni Jesúcrístú di, ña é da mií é kaka'an é nuu é ntaā i. Di'na ña ntóto ña é un ntíí ntíí ña é xi'í san ne, kade kú'vē ña iña un ntíí ntíí rei, ña ntántoo ñuxiví a. Kuínima ñá kō ne, nantíi ña kō dá ñu'u kutu o ni kuétsi kō, tsi éti ña niñi ñá e ntá'vi ña kuétsi kō. ⁶ É tá'xi Jesucristu é kadā kú've o, é vīi o dútu iña Xuva ko, dívi Úva ñā. Ntadiá'vi ña, dívi ñā, tsi dóo ntii ñá ntii dañu ntūvi. Kuan koo na kōo.

⁷ Koto nto tsí Crístú ne, ki'xi ña mé'ñu víkó san. Un ntíí ntíí ña'a sán kiní ña ña, un tsi nte ñá'a, ña é ntuku ku'í ña. Dōó kueku un ntíí ntíí ña'a, ña ntoo da mí'í ká ñuxiví a, kuenta iña ña. Kuān koo kuvi nti'xe.

⁸ “Dívi ú e di'na ú ne, dívi ú é ntíi ú ata i kán di”, ka'an Xúva kō, ña é kadē kú've é un ntí'í, ña é tuví vevíí, ña e dúkuān tuví nte dí'na, ña é kutūví ntii dañu ntūvi.

APOCALIPSIS 1:9 2 APOCALIPSIS 1:20

Dā ini Juaan e dóo ka'nu Cristu

⁹ Xu'u é Juaán u ne, ta'an ko ūn ntií ntīi o. Dadīi tsi ntánto'o ko kuēnta iña Jesúcristu, tsí uun tsō nuu Xuva kó ne, dadīi tsi kata'xi Jesucristu é na kā'nu tsi vii ó nima ko. Nuu kutú ú ñúú Patmu é tuvi mé'ñu ntute ñū'u san kuenta iña tú'un Xuva kō, é kaka'án u xoo é Jesucristu. ¹⁰ Uun ntuvi dá iō dá'na é kunūu iní ko Xuva kō ne, ínūu Espíritu Xuva kō nimá ko. Tēkú ko é kaka'an úun tatsin atá ko. Un ntii tsi kaka'an, vātā ó kakuvi dá kaeku trunpetá san. ¹¹ Kaka'an:

—Xntēén na'an é un ntií é kaínín ve. Kidáa ne, taxnuun tutú san iña é ū'xe úkūn é ntoo ñuú Asiá, ni ñūú Efesú, ni ñūú Smirná, ni ñūú Pregamú, ni ñūú Tiatirá, ni ñūú Sardí, ni ñūú Filadefiá, ni ñūú Ladicea —ka'an tátsín san.

¹² Xkokōtó u atá ko vata koo é kīnī u xoo é kaka'an í nī ko. Kidáa né, iní u u'xe tún tsumē é di mii tsi kaá kuaan kúvi. ¹³ Mé'ñu tun tsumē é ū'xé san ne, ntitsí uun ña'a, ña vata kaa ñatíí kaa ña, é nuu ña doo kani nte rkun xé'e ña xee. Katīnuu nté xkintika ña ñii í'xí ña e kúvi kaá kuaan. ¹⁴ Idi dikí ñá ne, kuí'xin kue'en vātā ó kuí'xín katsi, é vāta ito ka'xin é kuí'xin kue'en. Ntuxnúu ñā ne, kaxi'í nuu vatā ó kai'xí ñū'u. ¹⁵ Dī'ín ña ne, kaxi'í nuu vatā ó kaxi'í nuu dá kai'xi kaa dá kākuvá'a ini urnu kan. Tátsin ñā né, vata kaa te ntūte ka'nu é kainu. ¹⁶ Ní'í nta'a ña ū'xé xntivi nta'a kua'a ña ne, xu'u ña kí kaa káni e ntíko ntuvi núu í ne, kai'xi kué'en núu ña, vatā ó kai'xi ngántii da dóo i'ni.

¹⁷ Dā ini ú ña ne, uun xío vitá tsu nú dī'ín ña vata tē xi'í u. Kidáa ne, tīin nta'a ñā kó nta'a kua'a ña ne, kaka'an ñá nī ko:

—Ñá ku ū'vi o. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é ntīi ú ata i kán di. ¹⁸ Xu'u é kántíto u. Xu'u é xi'í u, ntá tsi veví ne, kantíto ú ntii dañu ntūvi. Xu'u é kadē kû'vé u iña doxi'í san nī dô'vi kan. ¹⁹ Tsuven nā'án un ntī'i nuū i é inin, é kākuví veví nī é kúvī rkontuví di. ²⁰ Núu i sá'a é iō xu'u iña é ū'xe xntivi san é inin é ni'i ntá'a ú nta'a kua'a kó san, ni ū'xe tún tsumē e kúvi kaá kuaan. Kīmi é ū'xé san ne, dívī ánje,

ña ñu'u ntā'a i é ū'xe úkūn san. Tun tsumē é ū'xé san ne, nāa ī é ū'xe úkūn san.

2

Tú'un iña é ū'xe úkūn san, dí'na iña úkun ñūú Efesu

¹ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i úkūn ñūú Efesú san ne, ká'an tsí Xu'u é nta'a kuā'a kó ni'i ntā'a ú é ū'xé xntiví san, Xu'u é kaika mé'ñū ú é ū'xe tún tsumē e kúvi kaá kuaán san ne, kaka'án u ni ñā: ² Ini ntí'i ú nee é kāden. Iní u tsi dóo kaxión ntiin é kāden tsiñun, tsi dóo ka'nu iní o. Iní u tsí ña kakutíin nima ó ni ñā'a, ña é kīni ntāa san, tsi íton nteén ña é kā'an ña é pustru ñá ne, kūtuni o tsi dóo vete ñā. ³ Iní u tsí ka'nu iní nti'xe o, tsi dóo ntó'o o da dé tsiñun kuenta iñá ko; ñá ni kudu'xen o. ⁴ Ntá tsi ió nuu i é kuetsí o: tsí ña kakuinimá ka o kó vata o kuínima ó ko kídaā. ⁵ Naká'an o vē mí'i ko'xón nteen ne, na nātivi iní o. Vín xtukun vatā o dén kídaā. Tē ña'á ne, da nēe iní tso xee u mí tuvín ne, naki'i ú tun tsumē o mí ntitsi, tē ña nātivi iní o. ⁶ Ntá tsi ió nuu i é kāden é vā'á di, vata kaa é ña ntío o nuu i e ntáde ña'a, ña ntántikin ñá nani Cūlaá san. Ña xkúntee iní ko di é kuān o ntáde ña. ⁷ ;Te inin é kīnin ne, kinin é kāka'an Espíritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kúvi vií i ne, ta'xí u itsi é kā'xi ña kiti utun é nī'i ña ntuvi iña ña é ntitsí mē'ñu mí e dóo va'a mí tuví Xuva kō. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Smirna

⁸ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i úkūn ñūú Smirná san. Ká'an tsí Xu'u é dí'na ú nī e ntíi ú ata í di, Xu'u é xi'í u ne da ntóto xtúku ú ne, kaka'án u ni ñā: ⁹ Iní u é un ntí'i é kántó'o o. Iní u é kātaan núu o, ntá tsi kuikān nuu Xuva ko. Iní u tsí ntáka'an kīni ña Israeé san iña o. Ña sāl'á ne, da ntáka'an ña é ña Israeé ña, ntá tsi ña te ña Israeé ntí'xe ña, tsi ntáduku ntée ña tó'o e ña vā'ā san. ¹⁰ Ña ku ú'vī o nté koo nto'o o rkontuvi. Iō ntó ne, vii tó'o e ña vā'ā san é ku'un kutu ntō vata koo é kōto nteé ña nto tē nuu é ntaā i e ntákuinti'xe nto. Ú'xi ntūvi é ntō'o nto. Ntá tsi ñá ku xtuvín miin é kákuinti'xe o kó, kuān te kuvin, tsí ta'xí u

ntuvi iña o é kutūvín nī kó ntii dañu ntūvi. ¹¹ ;Te ĩnin é kĭnin ne, kinin é kĕka'an Espírĭtū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kūvi víi i ne, ña te kúvĭ ñá tē xi'i ña é kūvi uvi ĩto san. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Pregamu

¹² 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkún ñūú Pregamú dĭ ne, ká'ān tsí Xu'u é nĭ'i u káa kĕni é ntiko ntūvi núu í ne, kaka'án u ni ñā: ¹³ Iní u tsí tuvĭn mí kadē kŭ've tó'ō e ña vá'ā san, ntá tsi kantĭkin dúkuān ko. Ñá ni xtuvĭn miin e kuĭnti'xe o kó, kuān te dĭvi tsi ñuu mí tuvĭ tó'ō e ña vá'ā san é nĭ na ña é kĕka'an é vā'á iñá ko, ñá nani Āntipá san. ¹⁴ Ntá tsi iō nuu i é kĕden é ña xkúntee iní ko: tsí ña'a o iō ñá, ña e ntántĭkin dúkuān tú'un vatā o nañé'e Bálaan, ña é xe'e ĩtsi rei Balaa é kĕ'an ñá nī ña Israeé san é vii ña é kĭni kaa: é kĕ'xi ña é xe'é ña'a san iña sántu ñá, nī é vii ña é kĭni kaa ni ñadĭ'ĭ san dĭ. ¹⁵ Iō túku ña'a o, ña e ntántĭkin tú'un vatā o nañé'e ña ntántĭkin ñá nani Cŭlaá dĭ. Ña xkúntee iní ko é kuān koo víi ña. ¹⁶ Dukuān ne, natĭvi iní o ve. Tē ña'á ne, da née inĭ tsó xee u mí tuvĭn ne, nāā ú ni ña ni tŭ'ún ko e dóo ntiko é vāta kaa káa kĕni é kĕkĭi xu'u ko. ¹⁷ ;Te ĩnin é kĭnin ne, kinin é kĕka'an Espírĭtū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoó ña'a, ña é kūvi víi i ne, kué'ē u é kĕ'xi ñá tañu'u é vē'xí e dukún kĕn. Kué'ē ú ña uun xuu kui'xin é nteé na'a uun dĭví xee e nté uun xoxo ña ĩni i nēe dĭví, tsí da mii tsĭ ña é nĭ'i i xuú san é ĩni ña. Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Tiatira

¹⁸ 'Kadan vá'an tutú iña ña nuu nta'a i ūkún ñūú Tiatirá dĭ. Ká'ān tsí Xu'u é l'xá Xuva kō kúvi u, Xu'u é kai'xi ntŭxnŭú ko vatā ó kaxi'ĭ nuu ntŭve ñŭ'u, Xu'u é kai'xi dĭ'ĭn kó vatā ó kai'xi kaá kuaán ne, kaka'án u ni ñā: ¹⁹ Inĭ ntĭ'ĭ ú nte o den. Iní u tsi dóo kakuĭnima ó, tsi dóo kakuĭnti'xe o kó dĭ, tsi dóo kade tsiñun dĭ ne, dōó ka'nu iní o dĭ. Iní u tsi dĭ'ĭn ká vá'ā ó kaden vevii é vatā o dén kídaā. ²⁰ Ntá tsi iō é ña xkúntee iní ko: tsí da vá'a tso é kanañé'ē ñadĭ'ĭ, ñá nani Jesēbeé san. Kaka'an ña é tŭ'ún Xuva ko kĕka'an ña, ntá

tsi kade vete ñā. Kaeni nta'ví ña ña'á ko, ña ntákuinti'xe i san, tsí kaka'an ñá ni ñā é vii ña é kini kaa ni ñadĩ'í san, nĩ é ka'xĩ ña é xe'é ña'a san doméni iña sántu ña. ²¹ Xé'ē ú ña ntuyi vata koo é na nātivi iní ña kuétsi ñā, ntá tsi ña ni ntfo ña é xtuví mii ña é vii ña é kini kaa san. ²² Nakō'xó u ña nu itó ña ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña e ntákidi ni'i ñá ne, kué'ē u é ntō'o ñá tē ña nātivi iní ña nuu i e ntáde ña. ²³ Ka'ní kue'én u i'xá ña. Kidáā ne, kutuni un ntíí ntíí ña'a úkun san tsí xu'ú ne, ini ntí'i u e ntádē kuení nto, é un ntí'í é ntio nima ntó ne, ntánāá u ni nto kuenta iña i é edé nto é un é un nto. ²⁴ Ntá tsi nto'o e ntántoo nto ñuú Tiatirá, ntō'o é ña te ntántikin nto é kanañē'é ñadĩ'í san ne, ntō'o é ña ni nakua'a nto nuu i e dóo vi'xín o iña é ña vá'ā san. Ná kā'án ka ú ni ntō neé vii nto. ²⁵ Da mií é ña ku xtūví mii nto nté un siin e ntákuinti'xe nto da nté nainú u. ²⁶ Tē xoo é kūvi vií i, xoo é kūtíi i é vii é vā'a da nté nainú u ne, kué'ē u é kadā kú'vē ñá iña da mí'i ká ñuú, ²⁷ vatā o tá'xi Uvā ko é kadā kú'vé u di. Tátūn e kúvi káa kada kú'vē ñá ni ñā. Ntada utsi ña ñūú san vatā ó kakuvi kídī nte'u dá kāta'vi. ²⁸ Kué'ē ú ña kímī é vē'xi túvi sán di. ²⁹ ¡Te inin é kinin ne, kinin é kaka'an Espíritū sán nĩ ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

3

Tú'un iña úkun ñūú Sardi

¹ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i úkún ñuú Sardi ne, ká'án tsí Xu'u é nuu nta'a ú u'xe espíritu Xuva ko ni ū'xé xntiví san ne, kaka'án u ni ō. Iní u nte xkóon dēn. Kantíton, kuiní ña'a san, ntá tsi ñá te nuu é ntaā i, tsi é xi'in. ² Ntoton ve. Koon ntiin nĩ é ntoo ká san dí'na dá ntí'í kue'en. Váta kiní u nee é vā'a é kāden nuu Uvá ko. ³ Naka'an o tū'un é inin nĩ e téku o nte dí'na. Nātivi iní o ne, kadan ntaan nēe é vā'a é inin. Tsí tē ña kantíton ne, da nēe iní tsó xee ú vatā ó de ña du'u, é ntē ñá inin neé ura xee u mí tūvin. ⁴ Ntá tsi ió ka kudii ña'a o, ña ntoo ñuú Sardi, ña é ña ni kudéntu dōo i. Dadīi kaka ú ni ñā é ñu'u ña doo kui'xin, tsi dóo va'á ña'a ña. ⁵ Tē xoó ña'a, ña é kūvi vií i ne, ní'i ñā doo kui'xin é kū'un ña. Ná nakāte ú

divi ñá iní tutu mí ūve na'a xoo é ni'i ī ntuví va'á iña í ne, ka'án u ni Uvā kó nī ánje ñā tsí ña sā'á ne, ntáduku ntée ña ko. ⁶ ;Te īnin é kīnin ne, kinin é kākā'an Espíritū san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Filadefia

⁷ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkún ñūú Filadefiá ne, ká'án tsí Xu'u e dóo va'á u, Xu'u é kākā'án u é nuu é ntaā í, Xu'u é nī'i nta'a ú ntaāá rei Davi. Te Xū'ú nakaán u ne, nté uun xoxo kuvi nakadi i ne, te Xū'ú nakādi ú ne, nté uun xoxo kuvi nakaán i. Xu'ú ne, kaka'án u ni ō. ⁸ Iní u nte xkóon dēn. Koton, tsi é nakaán u xi'i mí kī'ín ne, nté xoxo kuvi nakadi i. Tsí iní u tsí kuān té ña tuvi ntíi o ne, ēden ntaan é kākā'án u, ñá ni kā'an te ñá inín ko. ⁹ Koton, tsí iō ña'a, ña ntántikin tó'ō e ña vá'ā sán ne, ntáka'an ñá tsi ña Israeé ña, ntá tsi ña ntáa, tsí vete ñā. Koton, tsí víi u é na kūnchítí ña nú dī'ín o vata koo é kūtuni ña tsi dóo kakuinimá ko o. ¹⁰ Tsí ña ni kudú'xen ō é kadan ntaan é kākā'án u ne, kūtíi ntí'i o. Dukuān ne, nada'án u o tē xee ntúvi é ntō'o ña ntoo dá kanī ñūxivi san, dá kōto nteé u ña ntántoo nú nte'u san. ¹¹ Ña ná'ā ka dá nainú u. Kuenta tsí viin é nī'i o vata koo é xoxo naki'i núu i doméni é nī'i o. ¹² Xoo é kūvi víi i ne, kué'ē u é kī'i ntii ña vi'i Uvā kó ntii dañu ntúvi. Nté uun ito ká ña ntii ña mí tuví ña. Xntéé u kúñu ña dīví Uvā kó ni dīví ñūú Uvā kó, divi Jerusáleén xee é vē'xí nte e dukún kān. Xntee ú ña dīví xee ko di. ¹³ ;Te īnin é kīnin ne, kinin é kākā'an Espíritū san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un iña úkun ñūú Ladicea

¹⁴ Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ūkún ñūú Ladiceá ne, ká'án tsí Xu'u é kākā'án u é kuan koo na kōo. Ná te kaēni nta'ví u, tsí da miī é nuu é ntaā i é kākā'án u. Nta'a ko vé'xi un ntí'í é ede kú'vé Xuva kō. ¹⁵ Xu'u kaka'án u ni ō tsí iní u nte xkóon dēn. Ntē ña te i'nín ne, ntē ña te ví'xin. Díi ka vá'ā ó tē dí i'nīn né, o tē dí ví'xin. ¹⁶ Dukuān ne, da xé ña te i'nín, ntē ña te ví'xin ne, kakunte'xé ko o ne, ncho nantu'xen ú o. ¹⁷ Kaka'an tsi dóo kuikān, e dóo iō iña o, tsí ña tuvi nee é kātaan nuú o. Ntá tsi ña kakutuni o te dóo

nta'vín den, tsí ña te neé nuu á'vi o, tsí kanti'u ntuxnúu o ne, kantiín di. ¹⁸ Dukuān ne, ta'xi ú itsi nté koo viin: Ki'xin mí tuví u ne, kuiin kaá kuaan va'a é ña te neé kadáka vata koo é kukuikan ntí'xen. Kuiin doo kui'xin é kunūun vata koo é ña kuka'an nuu o é kantiín. Kuiin u'xen cho'ó di é kútsí nuu ntuxnúu o vata koo é na nāxi'í nuu o. ¹⁹ Xoó ña'a, ña é kākuinimá ko ne, kantantaá u ña mí'í é ña vá'ā ó kade ña ne, kaxe'é u é ntō'lo ña. Kamán san koon ntiin ná nātivi iní o. ²⁰ Koton tsi i'a ntitsí ntéé u xi'i o, kanake'xēn u. Xoo é kainí i tatsín ko ne, te nākaán ña xi'i ñá ne, kuítā ntí'xin u má vi'i ña kán ne, dá kā'xí dadíi ú ni ña. ²¹ Xoo é kūvi víi i ne, kué'ē u é kutūvi ñá diñi kó vatā o dé u da kuvi idé u ne, ítūví u diñi Uvā ko. ²² ¡Te inin é kīnin ne, kinin é kāka'an Espiritū sán ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an —ka'an tátsín san nī ko.

4

E ntánuu iní ña Xuva kō e dukún kán

¹ Kidáa ne, ito ú ne, iní u é kantií xi'i e dukún kán. Divi tátsín e téku ko dí'na é vata eku trūnpeta éku ne, kaka'an xtúku:

—Kūxeen i'á ne, dá nañē'e ú o nté koo kuvi rkontuvi —ka'an.

² Ura dú'va tsi i nakunúu u nta'a Espiritu Xuva kō ne, nāñē'e ñá ko uun teu ka'nu é tuví e dukún kan ne, ikān tuví uun ña'a ñatíi, tínti'i ña nú tēú san. ³ Ña tsíkán ne, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuii é naní jaspe kaxi'í nuu ña, ni xūu kue'e e dóo kai'xí di. Ntíkō diñi nú tēú san kaxi'í nuu rkuá'nti, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuii é nani esmēralda. ⁴ Ntíkō diñi nú tēú san ntoo xtuku ká oko kīmi tēú san ne, oko kīmi ñāta ntántoo ña di. Kui'xīn kue'en dóo é ñū'u ña ne, odo le'e e kúvi kaá kuaán diki ña. ⁵ Nú tēú é uun sán ne, kakii é kaxi'í nuu ne, kakañu'u, kakatsín di. Mí tūví tēú san ne, kai'xi ú'xe ñū'ū naa i é ū'xe espíritu Xuva kō. ⁶ Divi tsí nú tēú san dí ne, nuu mínī é kaxi'í ni'ni vata kaa xuxu.

Ntíkō diñi nú tēú san ni mē'ñū i ne, ntāñí kīmi kítí é ntantíto. Ñá te da dii ntuxnúu ti uve ata tí ni nūu ti. ⁷ Kítí

kuvi ūun sán ne, vata kaa ñaña kaa ti. Kiti kuvi ūví san ne, vata kaa duntiki kaa ti. Kiti kuvi ūní san ne, vata ito ña'a ito tī. Kiti kuvi kīmí san ne, vata kaa tadun kiti kantava kaa ti. ⁸ Ngimi kiti sán ne, uve iñu nti'xin ti é un é un ti.

Un tsi kokó ta'an ntuxnūú ti un tsi nte má nti'xin ti. Ntē ntúvi ntē níñu e ntáka'an tí ñívi Xuva kō:

¡Ñívi ntō é na kuiko ñu'ū ntí nto, Xuvā ntí.

Ñívi ntō é Xuva ntí'xe ntí nto,

ña é kuvi víí da nēé ka nuu i,

ña é tuví kídaa,

ña é tuví vevii,

ña é dā ve vé'xi!,

ka'an ti.

⁹ Vāta da ntáka'an kiti ntantíto san e dóo va'á Xuva kō, e dóo ka'nu ña'a ña, dā ntaxé'e ti sintiá'vi nta'a ña é tuví nú tēú san, ña é tuví ntii dañu ntūvi ne, ¹⁰ ñata, ñā é oko kimi ñá'a sán ne, ntánakunchíti ña nú ñíñ ña é tuví nú tēú san é ntánuu iní ña ña é kántíto ntii dañu ntūvi. Tsoo ñá le'e e kúvi kaá kuaan é ñū'u ña ní ña ní tēú san, ntáka'an ña:

¹¹ Dōo va'á nto, é nakuiko ñu'ū ntí nto,

Xuvā ntí, é ká'án ntí tsi dóo ka'nu nto,

e dóo iō nto é vii ntó da nēé ka nuu i.

Tsí nto'o de kú've ntíí ntíí nto dá nēé ka é iō.

Tsí da ntío nto é kūvá'a ne, kūvá'a ntíí ntíí,

ka'an ña.

5

Dā nakáa A Le'ntú san tutu é kátinuu

¹ Iní u tsí ña é tuví nú tēú san ne, nta'a kua'a ña ni'í nta'a ña ūun tutu é kátinuu. Tutú san ne, uve na'a ntuví o ata i. Ú'xe seū úve ata i. ² Iní u uun ánjē, ña dóo ntii iní í san ne, dōo ntii kaka'an ña:

—¿Xoó ntu é vā'á nti'xe i é kuvi nakāa tutú san? ¿Xoó ntu é kuvi nakāa mí uve seú san? —ka'an ña. ³ Nté uun ña'a, ña ntoo e dukún kán ne, nté uun ña'a, ña ntoo ñuxiví a, nté ña'a, ña ntoo doxi'í kán, ña ni kúvi nakāa ñá tutú san, ntē ña ni kuvi kiní ña é ūve na'a iní tutú san. ⁴ Xu'ú

ne, ēku ntí'xe u, tsí ña ni ní'i xoo e vá'a i é nakāa tutú san, ntē ña ni ní'i xoo koto nteé i. ⁵ Kidáā né, uun ña'a ñatā sán kaka'an ñá nī ko:

—Ñá kū ékūn kan. ¡Un kaa Ñaña tatá Judaa, I'xá ika rei Dāvíí san! Dīvi ñā e kúvi idé ñā é kuvi nakaā ñá tutú san. Dīvi ñā e kúvi nantīi ntée ñā mí ūve u'xe séú san —kuan ō ka'an ñatā san ní ko.

⁶ Kidáā ne, iní u tsi íkan tsi ntitsi uun A Le'ntu mé'ñū nú teú san, ni ngimi kiti ntantíto, ni ñatā san. Dítō na'a i mí ni'j kuí'i A Le'ntú san da é'ni ña'a sán i. Ú'xe ntīki i uve. Ú'xe ntúxnúu i dī. Ntúxnúu i sán ne, náa i é ū'xe espírītu Xuva kō e táxnúu ñā é kī'in dá kaniñ ñūxiví san.

⁷ Ne, kué'ēn A Le'ntú san, kuki'i tutú san é ni'i ntā'a ña tuví nú teú san nta'a kua'a ña. ⁸ Dā kí'i tutú san ne, ngimi kiti ntantíto san ni ñatā, ñā é oko kimi ñá'a sán ne, nākani iti ña nuú A Le'ntú san. É un é un ñatā sán ne, ni'i nta'a ña ūun kiñú'u ni ūun ko'o kútū e kúvi kaá kuaan é ñū'u kútū e dóo vá'a ñe'e ú'me ī é kakene vatā ó ntáka'an ntá'ví ña ntáduku ntée Xuva kō. ⁹ Ntaíta ña nchu'ún xee é kaka'an: Ntō'ó ne, dōo va'á nto é kī'i nto tutú san, é nākaá nto mí ūve séú san.

Tsi é'ni ña'a san ntó ne, ētī nto niñi nto é nakuín nto ña'a kuenta iña Xuva ko, ña vé'xi da nēé ka tatá i, da nēé ka tú'un ñā, da mí'ī ká ñuu vé'xi ña,

¹⁰ vata koo é kúvi víí ña rei ni dutu iña Xuva ko, é kadā kú'vē ñá ñuxiví san, ka'an ña.

¹¹ Kidáā né, ito ú ne, tēkú ko é ña te da díi ánjē ntaíta ña ntíkō diñi teú san ni kīti ntantíto san, ni ñatā san. Ñá tē nté kaa nté kaa titfn ña. ¹² Un ntii tsi kéne ña, ntáka'an ña:

¡E dóo va'á A Le'ntu é xi'í san é nī'i e dóo kuvi víí, nī e dóo kukuikā, e dóo ki'in inī í, e dóo ntii inī i, e dóo kuiko ñu'u o ī, e dóo kada ka'nu o ī, e dóo nakue'e o sintiá'vi nta'a i!, ka'an ña.

¹³ Kídaā né, tēkú ko tsí un nti'i nuū i é ntantító é ntoo e dukún kan, nī nú nte'ú san, nī doxi'í kan, ni ntute ñu'u kán ne, ntáka'an é uun ata tsi tātšin i:
;Na nākué'e o sintiá'vi nta'a ña tuví nú tēū san, nī A Le'ntú san;

na kuiko ñu'u o ñā;
na kada ka'nu o ñā;
na kōo ña é viī ñá ntii dañu ntūvi!,
ka'an.

¹⁴ Ngimi kitī ntantító sán ne, ntáka'an ti:

—;Kuan koo na kōo! —ka'an ti.

Ñatā, ña é oko kimi ñá'a sán ne, nākani iti ña un tsi nte ñú'u kán é nuu iní ña ña é kántító ntii dañu ntūvi.

6

É ū'xe séú san

¹ Iní u dá nāntii nteé A Le'ntú san seu é kui ūun é ū'xe séú san. Tēkú ko tsí kaka'an uun kitī kantító sán ne, dító vata te kākatsin:

—;Kixkoton! —ka'an ti.

² Itó u ne, iní u uun idú ku'xin. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña ntuvē. Xé'e ña ñā le'e é kuntēkú diki ñá ne, dā kii ña é viī ñá du'xēn né, kūvi idé ña ntíi ña nuu i kán.

³ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūví san ne, tēkú ko é kāka'an kitī kantító, kitī kuvi ūví san:

—;Kixkoton! —ka'an ti.

⁴ Kídaā né, kii xtuku idú, kitī kuē'e kue'en. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña kaa kani. Ní'i ñā e kúvi vií ña é nāki'i ña é vā'á koo kuntōo ña'a san ñuxiví san, vata koo é ká'ní ta'an ña, xe un xé un ña.

⁵ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūní san ne, tēkú ko tsí kaka'an kitī kantító, kitī kui ūní san:

—;Kixkoton! —ka'an ti.

Itó u ne, iní u kii idú ntee. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña xkú've. ⁶ Tēkú ko tatsin é vē'xi mí ntoo ngimi kitī ntantító sán ne, kaka'an:

—Uun xkú'vē kúdii nuní san ni'i ña xā'ví tsiñu ñā é uun ntūvi. Uní xkú'vē kúdii kiti sévada ní'i ñā xá'vi tsiñu ñā é uun ntūvi di, ntá tsi ña ku natīvín aseté ni ntūte vinú san —ka'an.

⁷ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui kīmí san ne, tēkú ko tsí kaka'an kiti kantíto é kui kīmí san:

—jKixkoton! —ka'an ti.

⁸ Itó u ne, iní u kii idú kuāan. Ña ntekú ti ne, Doxi'í nani ñā. Áta ña vē'xí uun ña'a, ña é nani Dô'vi. Ní'i ña é kūvi víi ña ni dāva ña'a ñuxiví san é kuví ña mé'ñu du'xēn sán ne, o kuví ña doko, o kuví ña kui'í san ne, o kuví ña é kiti diín san ka'ní ti ña.

⁹ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ū'ún san ne, iní u má nāa kan nima ñá'a, ña e é'ni ña'a san kuenta iña tú'un Xuva kō, tsí ña ni u'ví ña é kā'an ñá iña Xuva ko. ¹⁰ Nñi kue'én ini ña ntáka'an ña:

—Xuvā ntí, ka'nu kue'en nto. Ntō'o é sāntu ntí'xe nto. Ntō'ó ne, un ntí'i é kāka'an nto é nuu é ntaā i. ¿Nēe ntūvi ntu kada kú'vē nto iña ña ntántoo ñuxiví san é ntānáa nto ni ñā'a, ña é'ni ntí? —ka'an ña.

¹¹ Kidāā ne, dá un dá un ña ni'i ña doo kui'xin é kū'un ña. Kaka'an ñá ni ñā é diin diín tsi kuntōo ká ña, da nté xee tá'an é kūví ntí'i ta'an ña é dadii ntáde tsiñu ña iña Xuva ko.

¹² Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui iñú san ne, itó u ne, kutūnii ko é un va'a vá'a tsi taan ne, kuntee kue'én ngantií san, é vata kaa doo ntee é xkū'ún ña'a dá ntoo ña dontñi. Xōō sán ne, kukuē'e kue'en váta ito nñi.

¹³ Xntivi é ūve e dukún kan ne, nakó'xo nté ñuxiví a, vatā ó kanako'xo kiti tun igu uté san da dóo kainu tatsin ka'ni.

¹⁴ Ntoko ñu'u mií e dukún kan, vatā ó kakuvi vikó san dá kántava. Un ntíi ntíi xuku ni ūn ntíi ntíi ñu'u é ntoo nú ntute ñu'u kán ne, nakuntoó xio. ¹⁵ Kidāā ne, naku'un xū'u ntíi ntíi rei, ñá ntoo ñuxiví a, ni ña na'nu ña'a sán, ni tó'o sntadún san, ni ña kuiká san, ni ña e dóo ntii iní í, ni ña ntáde tsiñu, ni tó'o ña ne, ñú'u xu'ū ñá māví ni nē'u xuu. ¹⁶ Ká'an ña ni xūku sán ni xūú san:

—¡Na tãni mí ñu'u nti. Na tãvi ntĩ vata koo é ña kiní ña tuví nú tēú san ntĩ, tsí un vá'a tsi kakudiin A Le'ntú san nĩ ntĩ! ¹⁷ Tsí e xee ntúvi ka'nu é tã'xi ña é ntō'o ko ne, ¿xóó ntu kutíi i? —ka'an ña.

7

Tatá ña Israee, ñá uve nã'a seu Xúva kō

¹ Kidáã né, iní u kimi ánje, ña ntãñi ngimí o diñi ñuxiví san. Ntaédí nuu ña mí kaki'xi ngimí tatsín san vata koo é ña kunú ka tatsín san ñuxiví a, nté nú ntute ñu'u kãn, nté da mí'i ka má utun. ² Kidáã né, iní u tuku ánje, ña vé'xí nte mí kene ngántíi san, ni'i nta'a ña sēu Xúva kō, ña é kãntíto nti'xe. Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ñá nĩ ngimi ánje, ña nguĩi san, ña é xe'é Xuva ko ĩtsi é nativí ñá ñuxiví san ni ntute ñu'ũ san:

³ —¡Kuntētu ká nto! ¡Ñá kũ dí nativí ntó ñuxiví san, nté ntute ñu'ũ san, nté utun san dá nte kuvi xntēé nti seu Xúva kō xteén ña'a, ña e ntáde tsiñu ña ña! —ka'an ña.

⁴ Tékú ko nté kaa ña'a uve na'a ña seu san, tsí uun sientu uvi díko kimi míil ña'a tatá ña Israee san. ⁵ Uxuvi míil ña'a tatá Judaá san uve na'a ña seu san, uxuvi míil ña'a tatá Rubeén san, uxuvi míil ña'a tatá Gaá san, ⁶ uxuvi míil ña'a tatá Asee san, uxuvi míil ña'a tatá Neftalíi san, uxuvi míil ña'a tatá Manasee san, ⁷ uxuvi míil ña'a tatá Simiuún san, uxuvi míil ña'a tatá Levií san, uxuvi míil ña'a tatá Isacaá san, ⁸ uxuvi míil ña'a tatá Zabuluún san, uxuvi míil ña'a tatá Josee san, uxuvi míil ña'a tatá Benjamiín san. Kuan o ñá uve na'a ña seu san.

Ñá te da dīi ña'a, ña ñu'u doo kui'xin

⁹ Kidáã né, ĩto ú, iní u ña te da díi ña'a, ña ntãñi nú tēú san ni nūu A Le'ntú san. Ntē ña kuvi ká'vi o ñã e dóo titín ña, ña é vē'xí da mí'i ká ñuu dá kanñi ñuxiví. Ntáduku ntée ña da nēe ka tatá ña; da nēe ka tú'ũn ntáka'an ñá dī. Doo kui'xín ñu'u ña ne; odo nta'a ña ntã'a ñuu. ¹⁰ Un ntii tsi ntáka'an ña:

Da mii tsi Xuva kō, ña tuví nú tēú san,

nī A Le'ntú san, ña é kuvi nakáku kō,
ka'an ñá'a san. ¹¹ Un ntíí ntīí ánjē san ntáñī ña ntíkō
diñi nú tēú san, ni ñatā sán, nī ngimi kíti ntantíto san.
Nákuntoo tixi ñā nú tēú san ne, nánū'u ñá iní ña Xuva kō,
¹² ntáka'an ña:

¡Kuan koo na kōo! Na kada ka'nu o Xuva kō,
tsi dóo kaxi'í nuu ka'nu ña, dōó ki'in inī ña.
Na nākué'e o sintiá'vi nta'a ña ne,
na kuiko ñu'u o ñā di,
tsi dóo iō ña é vii ña; dōó ntii inī ña.
Kuan koo na kā'an o íña Xuva ko ntii dañu ntúvi.
Kuan koo na kōo,
ka'an ánjē san.

¹³ Kidáā ne, kaka'an úun ña'a ñatā san ní ko:

—¿Nēe ñá'a ntu ña sá'á, ña ñu'u doo kui'xín san? ¿Mí'i
ntu vē'xi ña? —ka'an ña.

¹⁴ Kidáā ne, kaka'án u ni ñā:

—Ntō'o é ini nto —ka'án u.

Kidáā ne, kaka'an ñá nī kó:

—Ña sá'á ne, ña ñā é vē'xi ña mi dóo ntánto'o ña'a. É
ntukui'xín kue'en dóo ña, tsí niñi Á Le'ntú san nácate ña.
¹⁵ Dukuān e ntáñī ñá nú tēu Xúva kō, e ntáxntii ña ñā nte
ntúvi ntē níñu ini ukún ña kán. Xuva kō, ña tuvi nú tēú
san, kunuu mé'ñu kunuu dava ña ña. ¹⁶ Ña kákān ká ña,
ntē ñá ítsi ka ñá ntute. Ña kókō ká ña ka'ni ngántií san,
tsí kuntoo ña mi é vētí san ve. ¹⁷ Tsí A Le'ntu é tuví nú
tēu kán ne, kuenta vií ña vata kaa uun paxtu, é kí'in ní'i A
Le'ntú san ña mí kakii ntute kuíi é ní'i ñá ntuvi íña ñá ne,
mii Xuva ko naitsi ñá un ntí'i ntute nūú ña —ka'an ña.

8

Seu e kúvi ū'xe ni ko'o kútū e kúvi kaá kuaan

¹ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kuvi ū'xé san ne, xíō
kadin kue'en tsi e dukún kan te dāva ura. ² Kidáā ne, iní
u u'xe ánjē ntáñī ñá nuu Xuva ko. Odo ña kui kui uun ña
trunpeta. ³ Kidáā ne, xéé ká uun ká xtuku ánjē, ní'i nta'a

ñā ko'o kútū e kúvi kaá kuaán san ne, kántĩsí ña nú nāa kan. Dōo kue'e kútu ni'i ña é nādaká ta'an ña ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña'a, ña ntánuu iní i Xuva kō, é kuē'é ña nú nāa e kúvi kaá kuaan é tuví nú tēú san. ⁴ Kúxēe u'me kútu san é ni'i ntā'a ánjē sán ne, xēe mí tuví Xuva ko dadĩ ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña e ntáka'an ni Xuva ko. ⁵ Kidáa né, kí'i ánjē san ko'o kútū sán ne, dā tsú'un tsitu ña ngiñū'u é kai'xi nú nāá san ne, da nakuíta nuu ña ñuxiví a. Dōo dito káñu'ú ne, xī'í nuu ne, tāan dī.

Trunpeta é ū'xé san

⁶ Kidáa ne, ánjē, ña é ū'xe ñá'a, ñá odo trūnpeta san ne, iō tu've ña é nakuēku ña.

⁷ Ánjē, ña é kúvi ūun sán ne, nakuéku ña trunpeta ña. Ura tsí i kíñ davi xuú ni ñū'u é kādaka níñi ñúxiví kán. Uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi ñúxiví san ne, í'xi ntĩ'í. Uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi utún san ne, í'xi ntĩ'í un tsi nté ku'u xī'í san.

⁸ Ánjē, ña é kúvi ūví san ne, nakuéku ña trūnpeta ñá dī. Kidáa ne, uun nuu i é vāta kaa xuku ka'nu é kai'xi kaá ne, un ntii tsī ko'xó nuu nú ntute ñū'u kán. Uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi ntute ñū'u sán ne, ntūvi niñi. ⁹ Uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi kiti ñū'u nú ntute ñū'u kán ne, xī'í ntĩ'í ti ne, í'xi uun tā'vi i é kúvi ūni ta'vi tún ntōó san dī.

¹⁰ Ánjē, ña é kúvi ūní san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáa ne, uun xntiví ka'nu sán ne, kó'xō é vē'xí nte e dukún kán. Kai'xí vatā ó kai'xi chú'lún san. Kó'xō nuu uun ta'vi i é kúvi ūni ta'vi ntute ká'nu sán nī mí kae'nu ntute san. ¹¹ Xntiví san ne, Rkavé nanī. Uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi ntute sán ne, kúrkavē kue'en. Ñá te nté kaa ña'a xī'í ña e xī'í ña ntute é kadāká rkavé san.

¹² Ánjē, ña é kúvi kīmí san ne, nakuéku ña trūnpeta ñá ne, uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi ngántií san ni uun tā'vi i é kúvi ūni ta'vi xoó san nī xntiví san ne, ni'i ku'í. Uun ta'vi ī kúnee é un é un nuu i ne, uun ta'vi ī é kúvi ūni ta'vi ntuví san ne, ñá ni xī'í nuu ká ngántií san. Niñú san ne, kuan tsi ō kúvi: ñá ni xī'í nuu ká xoó san nī xntiví san dī.

¹³ Kidáā né, da nīi kaito ú ne, tēkú ko kaiko uun tadun mé'ñū e dukún kān ne dá un ntii tsi kāka'an:

—¡Ai! ¡Ña ntâ'ví ntu ña'a, ña ntántoo ñuxiví san, te kuēku xtuku trunpeta íña é úní ka ánje, ña nguií san! — ka'an ti.

9

¹ Ánjē, ña é kuvi ū'ún san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáā né, ínī u uun xntivi é kō'xó nte e dukún kān un tsi nte nú ñu'u kān. Xntiví san ne, ni'i ntakāá xi'i tótsín san. ² Nākaán ña xi'i tótsín san ne, un vá'a tsi kéne u'me xi'í san, vatā ó kakene u'me ini úrnu ká'nu kue'en. Kūneé ngántií san ni kanií e dukún kan ū'me tótsín san. ³ Mé'ñū u'mé san ne, vé'xī skunti é kaka ti kanií ñūxiví a. Ní'i tī é kué'é ti vatā ó de tdu'me, kiti íó ñu'u a. ⁴ Ká'an ña ni tī é ña ku nantí'i ti ite é kae'nu ñu'u a, nté kū'u kuii, nté ūtun dī. Da mii tsi ñā'a san kué'e ti ña, tē ña te uve ná'a xteén ña seu Xúva kō. ⁵ Ní'i tī é nanto'o ti ña te ū'un xoo, ntá tsi ña kuvi ka'ní kue'en tí ña. Mí kaxé'e ti ne, kaexnúu vatā ó kaexnúu da kaxé'e tdu'mé san.

⁶ Ntuvi tsikán ne, un vá'a tsi nantuku ñā'a san nté koo kuví ña, ntá tsi ña ní'i ña nté koo. Kuān te un vá'a tsi ntio ña é kuvi ñá ne, ñá nī'i ñá doxi'í san.

⁷ Skuntí san ne, vata ntāa idú kiti tu've i é kī'in ti mé'ñū du'xēn ntāa ti. Dīki tī ne, odo é vata ntāa le'e e kúvi kaá kuaan ntāa. Núu tī ne, vata ito nuu ña'a ito. ⁸ Idi ti ne, vatā ó nani idi ñadī'i. Nū'ú ti ne, vata ntāa nu'u ñaña ntāa. ⁹ Uve ata ti tdi'xi e nté kaa te kaa kúvi. Dā ntáva ti ne, kakañu'u vata te ntaíta ntí'xin ña te da díi kareta e ntáñu'u idú, kiti ntaínu mé'ñū du'xēn san. ¹⁰ Dú'me tī ne, vata ntāa du'me tdú'me ntāa ne, ini xe'e tí dī. Dú'me tī san ntée é ntuku kui'í tí ña'a san ú'un xoo. ¹¹ Tō'ó ti ne, dīvī ánjē, ña e ntée nta'a i tótsín san. Abaduun nani é tū'un hébreú ne, Apoliuun nani é tū'ún griegú ne, kani tú'lun “é nantí'i kue'en”.

¹² É ita ntí'xin é kuvi ūun dóxō. Úvī ká kakunaá ve.

¹³ Kidáā ne, án̄jē, ña é kvi iñú san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Tēkú ko uun tatsin í e kii mé'ñū ngimi ntíki san é ōdo nú nāa e kúvi kaá kuaan é ntitsí nuu Xuva ko. ¹⁴ Kídaā ne, kaka'an tátsin san nī án̄jē, ña é kui iñu, ña é ni'i nta'a trunpeta:

—Nantuten ngimi án̄jē, ña é uve t̄ñn mí kainu ntute ka'nu é nani Eūfrate —ka'an.

¹⁵ Kidáā né, nāntuté ña ngimi án̄jē san é ka'nī ñá uun ta'vi i é kvi ūni ta'vi ña'á san, tsi é ntoo tú'vē ñá tē xee úra i, ni ntūví, ni xōó, ni kuīa. ¹⁶ Kūtuní ko nté kaa sntadun, ña ntántodó idú ne, uvī sientu míñuu ña.

¹⁷ Xée nūú ko idú san nī ña ntántodō t̄i. Sntadún san ne, ntánti'u núu kúñu ña káa é kaito kuē'é, nī é kuíí, nī é kuáán d̄i. D̄íki idū ñá ne, vata ntáa d̄iki ñáña ntáa ne, kakii ñu'u xú'u t̄i. Ú'me ni dū'xé ñu'u d̄i. ¹⁸ Xí'i uun tā'vi i é kvi ūni ta'vi ña'á san ntuni núu tsi i: ñu'ú san ni ū'mé san ni dū'xé ñu'ú san e kii xu'u t̄i. ¹⁹ Tsí idú san ne, ió ntii t̄i é kvi ka'ní t̄i ña'a é xū'u xt̄i ni dū'me t̄i. Tsí du'me t̄i ne, vata kaa d̄iki kóo ne, divī é kantuku kui'í t̄i ña'a san.

²⁰ Ntá tsi ña nguii san, ña é ña ni duku ntée tsikán ne, ñá ni nat̄ivi iní ña kuétsi ñā é ntē ña ni xtuví mii ñā é nuu iní ña é ña vá'ā san ni sántu ñā e kúvi kaá kuaán, nī káa kuí'xín, nī káa kuē'é, ni xūú, ni ūtun d̄i, é ntē ña kaíto, ntē ña katéku i, ntē ña kui kaká d̄i. ²¹ Ntē ña ni nat̄ivi iní ña é kuān tsi o ntaé'ní ña ña'a, e ntáde ña dotatan, e ntáde ña é kini kaa ni ñad̄í'i, e ntadú'u ña d̄i.

10

Ánje ni tūtu lu'nti é kätinuú san

¹ Kidáā ne, iní tuku ú uun án̄jē, ña dóo ntii iní í ne, vé'xi ñā e dukún k̄an. Nuú ta'án ña viko; ntee rkuá'nti d̄ik̄i ña. Núu ñā ne, kaxi'í nuu vatā ó kaxi'í nuu ngántií san. D̄í'ñ ña ne, vata kaa ntu'u é kai'xi kaa. ² Ni'i nta'a ña ūun tutu lu'nti é kaa ntāa. D̄í'ñ kua'a ña xtúvi ña nú ntute ñu'u k̄an né, d̄í'ñ datsin ña ne, ñu'u san xtúvi ña. ³ Un ntii tsi káchu'u ña, vatā ó de ñaña dá kanakiti t̄i. Dā kúvi kachu'u

ñá ne, kátsín u'xé ito. ⁴ Dā kúvi katsin é u'xé ito sán ne, ncho xnteé na'a u é kākā'an, ntá tsi dá iō tu've u é ka'u ú ne, tēkú ko uun tatsin e dukún kān, kaka'an:

—Xnuun xū'un e téku o e kátsin u'xé ito. ¡Ña kū dí xnteen na'an! —ka'an.

⁵ Kidāā ne, ánjē san, ña ntitsi nú ntute ñu'ū sán ni ñū'u a dí ne, nātā'an ntée ña nta'a kuā'a ña e dukún kān. ⁶ Natékū ñá Xuva kō, ña kantíto ntii dañu ntūvi, ña de vá'a e dukún kan ni ñūxiví ni ntute ñu'u ni ūn ntíí ntíí nee iñá katuví, kaka'an ña tsí ña kukuí ka. ⁷ Kaka'an ña tsí ntuvi dá nakuēku ánjē, ña é kui ū'xé san, trunpeta ñá ne, kuntaa núu i é mii tsi Xuva ko ini ñá, vata ō ka'an ñá nī ña dé tsiñu iña ña, ña ntáka'an tú'un ñā.

⁸ Kidāā ne, tátsin e tēkú ko dí'na ne, kaka'an xtúku nī ko nte e dukún kān:

—Kue'én, kūki'ín tutu é ni'i nta'ā ánjē sán, ñān é nakāa ñá'a, ña ntitsí nú ntute ñu'u kan ni ñū'u a —ka'an.

⁹ Dukuān ne, ñē'ē u mí tuvi ánjē sán ne, ikān ú tutú san. Kaka'an ñá nī kó:

—Kí'in ne, dá kā'xin. Tē é'xin ne, vídin vata ē'xí ntúdin kītume, ntá tsi kuia nūu í'xi o kān —ka'an ña.

¹⁰ Kídaā né, kí'i ú tutú san é ni'i nta'ā ánjē sán ne, ē'xí u. Kuan ē'xi ntí'xe vata ē'xi ntúdin, ntá tsi dá kúvi é'xi ú ne, kuia nūu í'xi ko. ¹¹ Kaka'an ñá nī kó:

—Da mií é kā'an ntódon kán ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña ntoo dā mí'i ká ñuú, nī ña ntáka'an dá nēé ka tú'un, ni rēi ñá ñā —ka'an ña.

11

Ña é ūvi ña'a, ña é kā'an ntódo tú'un Xuva kō

¹ Kidāā né, tā'xi ña kó uun ntoo kani, vata kaa utun é kí'i kú've núu ō káa ne, kaka'an ñá nī ko:

—Nākuntítsin, kí'in kú'ven úkun Xuva ko nī nú nāa ñá ne, ka'vin nté kaa ña'a ntānuu iní ña Xuva kō má ūkún san. ² Ntá tsi ña kí'in kú'ven kura ukún san, tsí xe'é ña sá'ā é kúvi iña ña'a, ña é ña ini xoo é Xuva kō ne, kaka nuu ña ñuú Xuva ko te ūvi díko uvi xoo. ³ Xu'ú ne, taxnúu ú uvi

ña'a, ña é k̄a'an ntódo tú'ūn kó ne, ku'un ña du'nu kúxta úun míil uvi sientu uni díko ntūvi —ka'an ña.

⁴ Ña é uvi ña'á san ne, vata ntáa uvi útun olívu ntáa ña. Vata ntáa tun tsumē é ūví san e ntāñi núu To'o ñuxiví san ntáa ña. ⁵ Tē xoó ncho ntukū kui'i í ña ne, kene ñu'u xu'u ña ne, koko kue'en. Kuān koo nto'o ña ntaínchu'vi ña. ⁶ Ña uvi ña'á san ne, ío ntii ña é nakādi ñá e dukún k̄an vata koo é ña kiin dávi da n̄i ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō. Ío ntii ña é k̄uvi víi ña é ntūvi niñi ntuté san ne, kuvi víi ña é nantō'o ña ña'a, ña ntoo ñuxiví san, é t̄iñ ña da nēé ka kui'i vata koo é ntio ña.

⁷ Ntá tsi dā ita ntí'xin ka'an ntí'i ña tú'un Xuva kō né, kēne uun kiti xu'u totsín san é vii tí ni ña du'xēn. Kuvi víi tí ka'ní ti ña. ⁸ Kidāa né, kuntōo mé'ñū kúñu ña itsi mé'ñū ñuú ka'nu san mi n̄axnteē ñá Tó'o kō ntíkā krusí san. Ñuú s̄á'á ne, vata kaa ñuú Sodomá ni ñuú Egítō kaa. ⁹ Ūni ntūvi nte dáva ne, koto ña'a san kúñu ñā, ña vé'xi da mí'í ká ñuú, da nēé ka tatá ña, é da nēé ka tú'ūn ntáka'an ñá di ne, ñá kué'é ña itsi é kuntū'xi vá'a ña. ¹⁰ Ña ntántoo ñuxiví san ne, ñá tē nté kaa diní ña tsí xi'í ña uvi ña'á san. Víi ña viko ne, kué'e ñā doméni tá'an ña, tsí ña uvi ña'a, ña é ka'an ntódo tú'un Xuva kō né, dōo nantō'o ñá ña ntántoo ñuxiví sa.

¹¹ Ntá tsi da k̄uvi uni ntūvi ntē dāvā ne, nantóto xtuku Xuva ko ntuvi ñá'a san ne, nākuiñi ña. Un vá'a tsi ū'ví un nt̄i nt̄i ña'a san dá ini ña ña. ¹² Kidāa né, tēkú ña uvi ña'á san e dōo ntii kaka'an tátsin é vē'xi e dukún kan ni ña:

—Ki'xi nto i'a —ka'an tátsin san.

Dukuān ntaíni ña ntaínchu'vi ñá san ne, kúntāa ña e dukún kan mē'ñū vikó san. ¹³ Ura í tsikán ne, un vá'a tsi taan. Kó'xo uun ta'vi ī é kuvi ū'xi tá'vi ñuú san. Ú'xē míil ñā'a xi'i ñá da ita ntí'xin k̄uvi taan. Ñā'a, ña ntántoo ká san ne, ñá te nté kaa u'ví ña. Da kidāa nanu'u ñá iní ña e dōo ka'nu Xuva kō, ña tuví e dukún k̄an.

¹⁴ É ita ntí'xin é kuvi ūvi dóxō sán ne, e dóko s̄a xee é kuvi ūní san ve.

Trunpeta é kuvi ū'xé san

¹⁵ Kidáā ne, ánjē, ña é kuvi ū'xé san ne, nakuēku ña trunpeta ña. Dîto tsí un ntii tsí ntáka'an tátsín e dukún kân:

Un ntíí ntíí ñuú ñuxiví san ne,
kaduku ntée Xuva kō é kadā kú'vē ña,
ntuvi ñá Cristu, ña e táxnūu ña.
Ntii dañu ntūvi é kadā kú'vē ña,
ka'an. ¹⁶ Kidáā né, ñatā, ña é oko kimi ñá'a, ña ntántoo
nú tēu núu Xuva kó san ne, un tsi nákunchiti ntaā ñá nuu
Xuva ko é nuu iní ña ña, ¹⁷ ntáka'an ña:

Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,
Xuvā ntí, ña e dóo ka'nu.
Dívi ntō é tuví nto vevíí ne,
dívi ntō kídaā dí ne,

kuan tsi koo kutuví ntó ntii dañu ntūvi.

Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,
tsí e ní'i nto e dóo iō nto é vií ntó ne,
e éni ntu'u nto kadē kú'vē ntó ve.

¹⁸ É kūdiin ña ntántoo un ntíí ntíí ñuú san,
ntá tsi é xee ntúvi é kuē'é nto ña é ntō'o ña ve.
E xée ntūvi é kadā kú'vē nto iña ñá ntíxí san ne,
kué'e nto ñā é vā'á, ña dé tsiñu iña nto,
ña é ka'an ntódo tú'un nto, nī ña é ká'an náa nto.
Kué'e ntō é vā'á iña ña'a, ña e ntaíko ñu'u nto,
un ntíí ntíí ñá, te kuetsi, te na'nu ña.

E xée ntūvi é nantō'o nto ña'a, ña ntánatīví ñuxiví san,
ka'an ña.

¹⁹ Kidáā né, nākaán xi'i úkun Xuva kō é tuví e dukún
kân ne, iní i kân ne, dîtó tuví etun mí ñu'u vā'a lei Xúva
kō. Kidáā né, dōo kaxi'í nuu. Dōo kakatsín di. Dōo dîtó
tatsín san. Dōo katáan di. Un vā'a tsi kakiin davi xuú di.

12

Uun ñadī'í, ni kīti ña vā'a, kīti u'xe díki i

¹ Kidáā né, kī dîtó uun e dóo ka'nu e dukún kân. Ikān
ntitsí uun ñadī'í, nuu tá'an ña ngántií ne, xóo sán ne,
ntekú nti'i dí'in ñā ne, le'e é kuvá'a é ūxuví xntivi ntekú
díki ña. ² Ñu'u i'xá ña ne, kakachu'u ntāa ña é kaexnúu í'xi

ña, tsi dokó sa káku i'xá ña. ³ Kidáā né, kīi ká xtuku uun nuu i e dukún kán. Íní u é ntĩsĩ uun kitĩ ña vá'ā, teku ku'e le' e ti, é ūve u'xe díki ti ni ū'xi ntĩki ti. Kuān o ntántídó le'e san xé un xé un díki ti. ⁴ Dú'me xtĩ dita núu ti uun ta'vi i é kuyi ūni ta'ví xntiví san ne, nákö'xó nuu ti nte ñuxiví a. Kidáā ne, íntĩsĩ kitĩ ña vá'ā san nuu ñadi'í, ña dokó sa káku i'xá i. Ntĩsĩ nteē ti i é ká'xi tí i te káku. ⁵ I'xa é nakāku ña ne, i'xa tii é kadā kú'vé un ntĩí ntĩí ñuu, é kuni'i nta'a tātun i e kúvi káa. Ntá tsi Xuva kō ne, nakĩ'i ña i'xá san é kūtuví ni ñā nú tēu ña. ⁶ Ñadĩ'í san ne, ĩnu ña, kue'en ñā ñuu itsi mí xtúvi tū'vé Xuva kō mí kutuví ñá, mí kuēnta víi ña ña uun míl ūvi sientu uni díko ntuví.

⁷ Kidáā ne, kúvi du'xēn e dukún kán. Ánje ña odo nū, ñá nani Mĩgee, dívi ña ni un ntĩ'í ánje ñā ne, náā ñá ni kitĩ ña vá'ā san. Kitĩ ña vá'ā sán ni un ntĩ'í ánje tĩ ne, un vá'a tsi náa ti ni ñā, ⁸ ntá tsi ña ni kuyi víi ti. Ñá ni nĩ'i mí kuntōo ká ti nĩ ánje tĩ e dukún kán. ⁹ Dukuān ne, nákö'xó ña kitĩ ña vá'ā san, kitĩ itúvi nte ntúvi dí'na, kitĩ é nanĩ diablu, tó'ō e ña vá'ā san. Dívi tĩ é Satanaa nání ti di, kitĩ kaeni nta'ví ña'a dá kanĩ ñuxiví san. Nákö'xó ña ti ni un ntĩ'í ánje ti ūun tsi nte ñuxiví a.

¹⁰ Tēkú ko tsí un ntii tsi kākā'an tátsín san nte e dukún kán:

E xée ntūvi é nakākú Xuva ko ko vē.

E xée ña e dóo ntii inĩ ña é kadā kú'vē ña.

Cristu, ña táxnūu ña ne, kodo núu ña é un ntĩ'í vē.

Tsi é nakó'xo nteē ñá kitĩ katsi'i kuétsi ta'an ko nta'a Xuva ko ntē ntúvi ntē níñu.

¹¹ Kūvi idé ta'an ko sán nĩ e ña vá'ā san

kuēnta iña níñi é etí A Le'ntú san,

ni kuēnta iña tú'ūn é nuu é ntaā i e ntáka'an ñá,

tsi ña ni de víni ña ntuví iña ña,

kuān te na kuví ña.

¹² Kuntōo díni ntó ve, e dukún kan,

ni un ntĩ'í ña ntántoo ikán.

Ntá tsi ñā ntu ntá'vi ide nto,

ñā ntántoo ñuxiví san nĩ nú ntute ñu'u kán,

tsí e ntĩí tó'ō e ña vá'ā san mí ntoo nto ve.

Un vá'a tsi kakudiin,
tsí ini tsí ña na'á ka kutuvi,
ka'an tátsín san.

¹³ Dā ini kiti ña vá'ā san tsí nakó'xo ña ti ñuxiví a ne, íntikin tí ñadí'í, ña nakāku i'xa tíí san. ¹⁴ Ntá tsi ñadí'í san ne, ni'i ña uvi nti'xin tādun ka'nú san é ntāva ña, kí'in ña ñuu itsí kān, mi dóo ikā mí tuví kiti ña vá'ā san. Ikān ne, ní'i ñā é kā'xi ñá uni kuia nte dáva. ¹⁵ Kiti ña vá'ā sán ne, tāvá ti ntute xu'u ti é vata kaa ntute ka'nu kaa vata koo é kí'in ni'i ntuté san ñadí'í san. ¹⁶ Ntá tsi xntíi ñū'ú san ñadí'í san, e nántika ñú'u sán ne, ikan küntíi ntute ka'nu san e táva kiti ña vá'ā san xu'u ti. ¹⁷ Dukuān né, kudiin ku'éen kiti ña vá'ā sán ni ñadí'í san. Ntaka ti ikān ne, dá ku'éen ti é vii tí du'xen ni i'xā ñá, ña nguii san, ña ntāde ntaa é kākā'an Xúva kō, ña ntántikin Jésuu.

13

Úvi kiti dóo donchu'vi ntāa

¹ Ntítsí u nú ñuti diñi ntute ñú'u san, íní u kéne ntita úun kiti e dóo donchu'ví kaa mé'ñu ntute ñu'u kán, kiti uve u'xe díki í ni ū'xi ntíki i. Kántidó le'e é un é un ntíki ti. Uve na'a díki ti e dóo kiní ó kaka'an kuenta iña Xuva ko. ² Kiti dóo donchu'ví kaa, kiti é íní u sán ne, vata kaa ñaña tekú kaa ti. Ntá tsi dí'in tī ne, vata ntāa dí'in oso ntāa ne, xu'u ti ne, vata kaa xu'u ñaña kaa. Kiti ña vá'ā sán ne, xé'e ti ntii tī é ntēé kimi tī. Xé'e ti tēu ti mí tuví ti é vii tí tsiñu ka'nu. ³ Kiti dóo donchu'ví kaa sán ne, vata tē ni'i ku'íi kue'en úun díki ti, ntá tsi é ntuvá'a. Un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ntántikin ñá ti, tsí koo da kúdu'va ña é ntuvá'a díki ti. ⁴ Ntānuu íní ña'a san kiti ña vá'ā san, tsí xe'é ti ntii ti kiti dóo donchu'ví kaa san vata koo é kuvi kada kú'vē ti. Ntānuu íní ña'a san kiti dóo donchu'ví kaa san ne, ntáka'an ña:

—¿Xoó ntu é vata kaa kiti dóo donchu'ví kaa san? ¿Xoó ntu kuvi vii i é nāá ni tī? —ka'an ña.

⁵ Ní'i ti itsi e dóo ka'nu vii ti, e dóo kini koo ka'an tí iña Xuva ko. Ní'i tī é kadā kú'vē ti uvi díko uvi xoó ne, ⁶ kuan ō dé ti. Dóo kini ka'an tí iña Xuva ko ni e dukún kán mí tuví

ña, ni ña ntántoo ni ña ikān. ⁷ Ní'i tī é viī tí du'xen nī ña ntántikin Xúva kō né, kūvi idé ti ni ñā. Ní'i tī é kadā kú'vē tí iña un ntíí ntíí ña'a, ni ūn ntíí ntíí tātá ña'a, ni ūn ntíí ntíí ñuú, ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña ntáka'an dá neé ka tú'ūn. ⁸ Un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ínūu iní ña kiti dóo donchu'ví kaa san, ña é ña ni uvé na'a dívi i tutú A Le'ntu é xi'í un tsi nte da iñi ntú'u ñuxiví san, tutú mí uve na'a xoo e ní'i i ntuvi iña i ntii dañu ntúvi.

⁹ Te inín é kinin ne, kinin. ¹⁰ Tē xoó ni'i i é kunuu kutū né, kunuu kutu ntí'xe. Tē xoó ni'i i é kūví nuu káa ne, káa kuví nuu ña. Dukuān né, xo'ō e ntáduku ntée o Xuva kō ne, ka'nu viī ó nima kó ne, kunūu ini ko ñá dī.

¹¹ Kidáā né, iní xtuku u úun kiti e dóo donchu'ví kaa. Kiti sá'á ne, ñu'u san kakéne ti. Uve uvi ntíki ti é vata kaa a le'ntú kaa ti, ntá tsi kaka'an tí vatā ó kaka'an kítí ña vá'ā san. ¹² Ní'i tí iñsi é kadā kú'vē tí naa i kiti kuvi ūun san dá ntoo dadíi ti. Kade ti é un ntíí ntíí ña'a, ña ntántoo dá kaniñ ñūxiví san, kunuu iní ñá kiti kuvi ūun san. ¹³ Dōo ini tí nté koo vii tí é kōo dá ntákudū'va ña'a san. Un tsi nte kúvi nakíin tí ñu'u é ka'xi nte e dukún kan niñ dukuān ntaíto díto ña'a san ñuxiví a. ¹⁴ Kuenta iña i sá'ā é ní'i tí e kúvi idé tí dá kade tí tsiñu kiti kui ūun sán ne, kaeni nta'ví tí ña'a, ña ntántoo ñuxiví sa. Kaka'an tí ni ñā'a san é na ntāvá'a naa ñá santu kítí kuvi ūun, kiti idó nuu káa díki i, ntá tsi ntuvá'a tí ne, kantíto dukuan tī. ¹⁵ Ní'i tī é kūvi ku'é e tí ntuvi iña santu e ntúv'á'a naa kiti kuvi ūun sán ne, ide tí é kūvi ka'an sántu sán dī. Kaka'an tí tsí da xoó ka ña'a, ña é ña kanúu iní i santu, kítí kuvi ūun sán ne, na kuví ña. ¹⁶ Taxnūu tí é na kūvé na'a seú san nta'a kua'a ña ne, ō xteén ña, un ntíí ntíí ña'a san, te kuetsi te na'nu ña, te kuika ñā, te nta'ví ñá, te ió tó'o ña ne, ō iña mii ña ntáde tsiñu ña. ¹⁷ Nté uun xoxo kuvi díko i, nté ña kuvi kuiin í, tē ña te ntée na'a seú san kúñu ī. Seú san ne, dívi kiti é kuvi ūun sán, ō numéru dívi tí.

¹⁸ Sá'ā ne, ntio é koto ntuu ō. Xoo é ki'in iní í ne, na naka'vi ñā numéru kítí kuvi ūun san. Numéru sán ne, kaduku ntée uun dívi ña'a, ña ntoo ñuxiví sa. Te nakua'a ō numéru dívi ñá ne, ínū sientu uni díko iñu.

14

Nchu'un e ita ña'a, ña uun sientu uvi díko kimi míil ña'a

¹ Kidáā né, iní u ntitsi A Le'ntú san tí'í í xuku Siuún, ni ūun sientu uvi díko kimi míil ña'a, ña é ntēé na'a xteen i dīví A Le'ntú san ni dīví Uva ī. Dadii tsi ntāñi ntíí ntíí ña. ² Kidáā né, tēkú ko é vē'xí nte e dukún kan vatā ó kakañu'u ntúte ka'nu, vatā ó kuvi dá kakē'xén nuu da dóo ntii kakatsin, vatā ó kuvi da dóo titín ña'a ntánakueku ña kiñú'ū. ³ Itá ña uun nchu'ún xee nú tēu Xúva ko, nī ngimi kítí ntántíto sán ni ñatā sán dī. Nté uun ña'a ña ni kuvi kutú've ña nchu'ún xee san, tsí da mii tsi ñā'a, ña é uun sientu uvi díko kimi míil ña'a, ña é nakáku, ña ñu'u ta'an ñuxiví a, kuvi ita ña. ⁴ Ña sá'á ne, ña ni íde ña kuétsí ni ñadī'í, tsi ntúntoo ña. Ntántikin ñá A Le'ntú san da mí'í ka mí kī'in ña. Nakáku ña mé'ñū ña ntoo ñuxiví sa é kuvi ūun nuu i doméni iña Xuva ko nī A Le'ntú san. ⁵ Nté uun dovete ña ni ká'an ña, é ntē ña tuvi kuétsi ña nūu Xuva ko.

Ánjē, ña uni ñá'a, ña ni'í tú'ūn

⁶ Kidáā né, iní xtuku ú uun ká ánjē, ña kaiko mē'ñú e dukún kán ne, e ní'í ñā tú'ūn e dóo va'á ntii dañu ntūvi é ká'an ntodo ñá nī ña ntoo ñuxiví sa, ña dā mí'í ká ñuu, é da nēé ka tu'ún, da nēé ka tatá ña. ⁷ Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—Kuiko ñu'u nto Xuva kō ne, kada ka'nu nto ña. Tsí e xée ura i é kadā kú've ñá kuenta iña ña'á san. Kunuu iní ntó ña dī, tsí dīvi ñā de vá'a ña e dukún kan ni ñuxiví sa, ni ntute ñu'u kán, ni ūn ntíí ntíí ntute kuíi é kākene ñu'u sán dī —ka'an ña.

⁸ Kidáā ne, xee ánjē, ña é kuvi ūví san, kaka'an ña:

—¡E kó'xō nuu, e kó'xō nuu ñuú ka'nu Babilonia, é ide kī'vi un ntíí ntíí ñuú san ni vīnu i é kīni kaa! —ka'an ánjē san.

⁹ Kídaā ne, xee tūku ánjē, ña é kuvi ūnī san ne, un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—Tē xoó ña'a kanuu iní ña kítí san ni sántu tí ne, kaxé'e ña xteén ña ō nta'a ña é kuntēé na'a kaa tī ne, ¹⁰ kudiin

ku'e'n Xúva ko ni ñā. Ñá ntuntā'ví ini ña ñā nté un sín. Ku'e'ne ña ñā é ntō'o ña é kōko ña ñu'u du'xe san nuu ánje ni nūú A Le'ntú san. ¹¹ Ú'mē é kākene mi ntánto'o ña ne, kuan tsī koo kené ntii dañu ntūvi. Ña'a, ña é kānuu iní i kiti san ni sántu tí, ña é ntēe káa tī xteen í ne, ñá nī'i ña é kū'un kadin ñá ntē ntūvi ntē níñu —ka'an ña.

¹² Dukuān né, ña'a, ña ntáduku ntēe Xuva kō san, ña ntáde ntaa é kākā'an ña, ña ntákuinti'xe i Jesuu ne, kantio e dóo ka'xi vii ñá nima ña.

¹³ Kidáā né, tēkú ko é kākā'an tatsín san nī ko nte e dukún kān:

—Xntēén na'an sá'ā: “Nté kui vá'a ña'a, ña xi'i e kuínti'xe ña Xuva kō.” Kuan koo xntēen —ka'an.

—Vá'ā ó —ka'an Espíritū Sántū san—, tsí kuntoo da'na ña; ña káda tsiñu ká ña, tsí ki'in ní'i ña nuu i é vā'á o dé ña ñuxiví a —ka'an ña.

Ntuvia é nakuitā ñá ña'a san ñuxiví san

¹⁴ Kidáā né, iní u uun viko kui'xin. Nú vīkó san tinti'i uun é vata kaa ñatíi kaa. Ntekú le'e e kúvi kaá kuaan diki ñá ne, ni'i nta'a ña ūun káa dakua e dóo ntikō. ¹⁵ É tūku ánjē kii ña ini ukún san ne, un ntii tsi kākā'an ñá nī ña tuví nú vīkó san:

—¡Kadan tsiñun ni'in káa dakuá o ve! tsí e xée ntūvi é nakuidon, tsi dóo itsi kiti kii ñuxiví san —ka'an ña.

¹⁶ Kidáā ne, ña é tuví nú vīkó san ne, nátāntée ña káa dakuá ña ne, eni ntu'u ña nákuído ña kiti itsí san.

¹⁷ Kidáā né, kii tuku ánjē ini ukun é tuví e dukún kān, ni'i ña káa dakua e dóo vá'a ntikō. ¹⁸ Kii xtuku ánjē nú nāá san. Ánje, ña sá'á ne, nteé nta'a ña ñu'u. Un ntii tsi kākā'an ñá nī ánjē, ña é ni'i káa dakua e dóo ntikō san:

—¡Natāntéen káa dakuá o! Nakuidon xo'o tinti'ō san, tsi dóo itsí tī —ka'an ña.

¹⁹ Ánjē sán ne, nátāntée ña káa dakuá ña ñu'u a ne, kātsin ña xo'o tinti'ó san. Tsū'un ña tī iní tun ntóó Xuva kō é kádin ñá tī. Sá'a káni tú'un é nanto'o Xuva ko kō.

²⁰ Kiti tinti'ó san ne, íxkádin ña tī nte díñi ñuú san ne, nté

kaa te niñi dóo kii tun ntōó san. Ē'nu un tsi da nté xēe nú xo'o xu'u idú san ne, vata kaa ntute ka'nu kaa e xee tá'an nte uni sientu kilumétru é ká'nu.

15

Ú'xē ánjē, ña é ni'i u'xe núu i é ntō'o ña'a

¹ Īní u e dukún kán uun ká tuku nuu i e dóo ka'nu kue'én ne, un tsi kúdu'va iní ko dá ĩní u. Īní u u'xe ánjē, ña é ni'i u'xe núu i e dóo nto'o ña'a san. Ña kóō ká nuu i é nto'o ña'a san te ita ntí'xin nuu i sá'a, tsí ikán xee tá'an mí ntí'i é kúdiin Xúva kō.

² Īní u uun ntute ñu'u é vata ito xūxu é kāxi'í ni'ni é kadāka ñú'u. Ntāñí ña'a nú ntute san, ña e kúvi idé ni kīti san ni sántu tí, nī káa tí nī numéru ñiví tí ñi. Odo ñā kiñú'ū é xe'é Xuva ko ñā. ³ Īta ña nchu'ún vatā o ita Muisee, ña dé tsiñu iña Xuva kó ne, vatā ó nchu'ún A Le'ntú san ñi. Sá'a ntaíta ña:

Dōó ka'nu ne, dōo vá'ā ó un ntí'i nuū i é kade nto.

Da ntákudu'va ntí nuu i é kade nto,

Xuvā ntí, ña e dóo iō ntii ī é vīi da nēé ka.

Itsi nto ne, itsi ntaa, itsi é nuu é ntaā i.

Ñiví ntō Rei da mí'í ká ñuu.

⁴ ¿Vá iō ntú xoo é ña ká'u'ví i nto, Xuvā ntí?

¿O iō ntú xoo é ña ká'an i e dóo ka'nu nto?

Tsí da mii xntō é vā'á ntí'xe nto.

Xēe ñā'a da mí'í ká ñuu é kāda ka'nu ña nto.

Tsi ñito e dóo vá'ā ó kade kú'vē nto,

kuan o ita ña.

⁵ Kidāá né, ĩní u é kántii ini ukún Xuva kō e dukún kán mi dóo xii, mí ñū'u vá'a lei ña. ⁶ Ntíi u'xe ánjē san má ūkún kán, ña ni'i u'xe núu i é ntō'o ña'a san. Ñū'u ña doo ntíi e dóo va'a, é un tsi kai'xi kai'xí sa. Katīnuu doo e kúvi kaá kuaan xkíntika ña. ⁷ Kidāá ne, uun kiti é kuvi kīmi kiti ntantíto sán ne, xé'e ña ūun e'xin e kúvi kaá kuaan dá un dá un ánjē, ña é ū'xé san. Ñū'u tsitu ē'xin san núu i é ntō'o ña'a é vē'xí nta'a Xuva kō, ña kantíto ntii ña'nu ntūvi. ⁸ Ñū'u tsitu ini ukún san u'me é vē'xí nta'a Xuva

kō, ña e dóo ka'nu, ña e dóo ntii iní i. Nté uun xoxo kuvi k'í'vi i má ūkún kân da nté ntí'i é ū'xe núu i e dóo nto'o ña'a san é ni'i ánĵē, ña é ū'xé san.

16

E'xin é ñū'u é ntō'o ña'a san nta'a Xúva kō

¹ Kidáā né, tēkú ko tsi dóo ntii kākā'an tátsín san nte ini ukún kân, kaka'an ni ánĵē, ña u'xe ñá'a san:

—Kue'ēn ntó, kūkáte nto nuu i e dóo nto'o ña ñuxiví san é ñu'u ū'xe é'xin san ñuxiví kân —ka'an tátsín san.

² Kué'ēn ánĵē, ña é kuvi ūun sán ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña ñuxiví kân. Un ntí'í ntí'í ña'a, ña é ntēé na'a káa kīti san kúñu i nī ña ntánuu iní i santu tí ne, kēne tĩntu'xe e dóo kini ntáa kúñu ñā ne, un vá'a vá'a tsi exnúu.

³ Ánjē, ña é kui ūví san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute ñu'u kân ne, ntute sán ne, ntūvi niñi váta ito nīñi ñá xí'i itō. Xí'i ntí'í ntí'í kiti ñu'u nto'o iní ntute ñu'u kân.

⁴ Ánjē, ña é kui ūnī san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute ka'nu kan nī mí kaē'nu ntute sán ne, ntuvi niñí dī.

⁵ Kidáā né, tēkú ko tsi ánĵē, ña nteé nta'a i ntute sán ne, kaka'an ña:

Dōo vá'ā ó kade kú'vē ntó, Xuvā nti.

Dōo va'á kue'en nto,
nto'o é tuví nto veví ne,
tuví nto kídaā dī.

⁶ Tsí divi ñā étí ña niñi ña'a,
ña ntáduku ntée nto,
ni ñā'a, ña é ká'an ntódo tú'un ntō.

Veví ne, nakō'o nto ña niñi,
tsí mii ñā ntúku ñā é kuān koo víi nto ni ñā,
ka'an ánĵē san.

⁷ Tēkú xtuku kó uun tatsin é vē'xi nú nāa kan, é kākā'an:
—Kuan koo, Xuvā ntí, ña e dóo ntii iní i, tsi dóo vá'ā ó kadē kú'vē nto é nuu é ntaā i —ka'an.

⁸ Ánjē, ña é kui kīmí san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ngántí'í san ne, ní'i itsi é ká'mi ntúve i ña'a san. ⁹ Un vá'a tsi í'xi ñá'a san é xe'é ka'ni kuē'en ngántí'í san. Ntá tsi ñá

ni nátiwi iní ña, ntē ña ni ká'an ña te dóo ka'nu Xuva kō. Ká'an kīni ña iña Xuva ko, tsí ðivi ñā e táxnūu ña é ntō'o ña.

¹⁰ Ánjē, ña é kui ū'ún san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú tēú kiti dóo donchu'ví kaa san ne, kūnee mí kadē kú'vē ti. Ña'a sán ne, un tsi náka'xí ta'an ña nú'u ñā e dóo ntánto'o ña. ¹¹ Ntá tsi dā díí díí ka ntáka'an kīni ña iña Xuva ko, ña tuví e dukún kán, tsi dóo ntánto'o ña e ntáte'u ña tintu'xé san. Ntē ña ni nátiwi iní ña nuu ī e ntáde ña.

¹² Ánjē, ña é kui iñú san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute e dóo ka'nu san é nani Eūfraté ne, ítsi nūu ntute san vata koo é kūvi kuita ntí'xin rei, ña ntáde kú've ñuu é ntoo mí kaínu ngántíí san.

¹³ Kidáā né, iní u tsi kíi uni espíritū é kīni ntáa san xu'u kiti ña vá'ā sán ni xū'u kiti dóo donchu'ví kaa san, ni xū'u ña kaka'an é tū'ún Xuva ko kāka'an ña, ntá tsi ña ntáa. Vata ntáa tsá'vā ntáa espíritū é kīni ntáa e kíi xu'u ña.

¹⁴ Vé'xi ntá'a tó'ō e ña vá'ā sán ne, kade nuu i é kōo da ntákuðu'va ña'a san. Kí'īn mí ntoo un ntíí ntíí rei ñuxiví san vata koo é nakūvé ta'an ña é vii ñá du'xen ni Xuva kō, ña é kuvi vii é un ntí'ī. Dōo ka'nu kuvi ntuvi tsikan.

¹⁵ “Koto nto tsí da nēe inī xntó ki'xi ú vata koo ki'xi uun ña du'u. Nté kui vá'a ña'a, ña é ña te ntákidi, ña é iō tu've doo i vata koo é ña kuká'an nuu ña é kīni ña'a san é kuntíi ña”, kuan ō ka'an Xúva kō.

¹⁶ Ne, nātaká nuu reí san ñuu é nani Armagēduun é tū'un hébreu.

¹⁷ Ánjē, ña é kui ū'xé san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña mé'ñū tatsín san ne, nte nú tēu ka'nu é tuví ini ukun e dukún kán ne, un ntii tsi kāka'an úun tatsín é kāka'an:

—jÉ kūvi ve! —ka'an.

¹⁸ Kidáā ne, iñi ntú'ū xi'í nuu ne, kātsín ði. Dōo káñu'ú ne, un ntii tsí taán ñuxiví a. Nté uun ito vata taán vata ō kúvi sá'a nte ntúvi é ntoo ña'a ñuxiví a. ¹⁹ Ņúú ka'nu sán ne, ntíka. Uni tá'vī kúvi. Un ntíí ntíí ñuu dá kanií ñūxiví sa ne, nūu dí ne, naka'an Xuva ko ñūu ká'nu é nani Babiloniá ne, díí ka kue'e xe'é ña é ntō'o ña; un vá'a tsi kúdiin ña

ni ñūú tsikan. ²⁰ Ntoko ñu'u un ntií ntíí ñuu é òdo ntita mé'ñu ntute ñu'u kân né, kūnaá un ntií ntíí xuku. ²¹ Un tsi nte e dukún kan vē'xi kíin davi xuu é ña te da va ntáa, é víi te ūvi díko kílu é un é un, é kō'xó ntōdó ata ña'á san. Ne, dōo ka'an kīni ña'a san iña Xuva ko kuenta iña dávi xuú san, tsi dōo donchu'ví o kúvi e ntó'o ña'a san.

17

É nto'o ñadī'í kini kaa

¹ Kidáa ne, uun ánjē, ña é ū'xe ña'a, ña ní'i ū'xe é'xin sán ne, xée ñā mí tuví u ne, kaka'an ñá ní ko:

—Ni'ín, nañē'e ú o nté koo nto'o ñadī'í kini kaa san, ña tuvi mé'ñu ntūte ña'nu san. ² Un nti'í rei ñuxiví san idé ña ní ñā é kini kaa. Nā te nté kaa dé kí'vi ña vinu ña —ka'an ña.

³ Kidáa né, nuu ta'án u xéní kó, kue'en ní'i ñá ko ñuu itsí kân. Ikân né, íní u uun ñadī'í, ña ntekú kiti kuē'e, kiti dōo donchu'ví kaa. Uve u'xe díki tí. Ú'xi ntíki tí dí ne, kanī kúñu tí ūve é kākā'an kīni iña Xuva ko. ⁴ Ñadī'í san ne, nuu ña doo kuē'e tekú níñi, é kaito nteē dí. Nuú nenu ña xo'o kiti ní tsintí ní dí'i e kúvi kaá kuaan, e kúvi xuu e dōo kai'xi ní kiti ku'xin e dōo nuu á'vi i sán dí. Ní'i nta'a ña e'xin e kúvi kaá kuaan é ñu'u tsitu nuū í e dōo kini ntáa é kade ña ní da nēé ka ñatíi, nuu i e dōo dentu. ⁵ Xteén ña ne, nteé na'a úun dīví e dōo vi'xín ō, é káni tú'un: “Babilonia ká'nu, é dīvi dí'i ñadī'í kini ntáa ní ūn ntií ntíí nuu i é dentu é ío ñuxiví san”, nteé xteen ña. ⁶ Kidáa né, kūtuní ko tsí ñadī'í tsikán ne, kí'vi ñā e xí'i ñā níñi ñá'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva kō, ña é kā'an tú'un Jēsuu.

Kóo dā kúdu'va ko dá íni ú ña. ⁷ Ntá tsi kaka'an ánjē san ní ko:

—¿Nté kui koo da kákudu'va ntu o? Vi'a ve ne, ka'án u ní ō nuu i e dōo vi'xín ō iña ñadī'í sa'á ní kīti ntekú ña san, kiti dōo donchu'ví kaa é uve u'xe díki tí ní ū'xi ntíki tí. ⁸ Kiti dōo donchu'ví kaa, kiti ínin sán ne, ítūví tí kídaa, ntá tsi xoó ka tí vevii. Ntá tsi nene díto xtúku tí xu'u totsín san dí'na dá kí'in tí é nakūnaá kue'en tí kúñu tí ntii dañu

ntūvi. Ña ntoo ñuxiví san, ña é ña túvi dívī ī nteé na'a iní tutu mí ūve na'a dívī ña'a, ña é ni'i i ntuvi iña i un tsi nte dá de kû've Xuva ko ñuxiví san ne, kóo da kudū'va ña te íni ña kiti san, tsí itúvi ti kídaā ne, xoó ka tí vevii, ntá tsi ntii díto xtúku tí.

⁹ 'I'a é ntio é ki'in ini ō sá'a vē: É ū'xe díki tí ne, kani tú'un ū'xe xúku mí tuví nti'i ñadī'í san. ¹⁰ Kani tú'un é ū'xé reí di. Rei, ña é ū'un san ne, é ngāva ña. Uun ña ne, veví kadē kú'vē ña. Ña uun ká san ne, vata kí'xi ñā. Ntá tsi te vē'xí ña ne, ñá kukuí ña kutuvi ña. ¹¹ Kiti san, kiti itúvi kídaā ne, xoó ka tí vevii ne, dívī ti vii tí rei é kui uná san ne, kaduku ntée ti é ū'xé reí san di. Rkontúví ne, kí'in tī é nākunaá kue'en ti kúñu ti ntii dañu ntūvi.

¹² 'Ntiki é ū'xi é inin sán ne, dívī é kani tú'un ū'xí rei, é vāta kuñi ntu'u kada kú'vē ña. Vii dadii ña rei ni kiti san, ntá tsi uun da'na tsi. ¹³ Un tsi ntáda ña xu'u ña é kuē'é ña ntii ña ni tsiñu ña kiti dóo donchu'ví kaa san é kadā kú'vē tí naa ña. ¹⁴ Vii ña du'xen ni Ā Le'ntú san, ntá tsi ña kuvi vii ña ni ī, tsí dívī é kūvi vii. Tsí A Le'ntú san ne, dívī e Tó'lo ūn ntii ntī tó'lo ñuxiví sa, dívī é Rei, ña é díí ka ka'nu é da nēé ka tuku rei. Ña ntántikin i, ña é kana, ña é nakaxnúu ne, ñá nativi iní ña é kuntikin ñá A Le'ntú san —ka'an ánjē san.

¹⁵ Kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Ntute ka'nu é inin, mí tuví nti'i ñadī'í kini kaa sán ne, dívī é kāni tú'un e dóo titín ña'a, ña vé'xi dā mí'ī ká ñuú é da nēé ka tu'un ntáka'an ña. ¹⁶ Ntiki é ū'xi é inin é ūve kiti sán ne, kinchu'vi ñadī'í kini kaa san. Xtuvī mii ña é kōo da kantí ña. Ka'xi kúñu ñā ne, ka'mi ña di. ¹⁷ Tsí Xuva kō ne, xé'e ña itsi reí san é vii ñá nēe é ntio ña. Xé'e ñā é un tsi ntáda ña xu'u ña é kuē'é ña é kadā kú'vē kiti san náa ña da nté ku é kúntaa ntī'i é kaka'an Xúva kō. ¹⁸ Ñadī'í, ña é inin sán ne, dívī ñuú ka'nu é kadē kú'vē iña un ntii ntii rei ñuxiví san —ka'an ánjē san.

¹ Dā ita ntí'xin kúvi sá'ā né, íní u tuku ánjē, ña vé'xi e dukún kán, ña e dóo ntii inī i. Xí'í nuu kaniñ ñūxiví san, tsi dóo kai'xi ntúve ñā. ² Un ntii tsī kéne ña, kaka'an ña:

—jE kó'xo ñūú Babilonia, ñuu e dóo ka'nu san! É kūvi vi'i é ña vá'a vē, mí ñu'u vá'a un ntí'í ntí'í espíritū é kīni ntáa, ni tāka mí ñu'u vá'a un ntí'í ntí'í lāa ku'u, kiti dóo dentū. ³ Tsí un ntí'í ntí'í ñūú san ne, de ki'vi ña ni vīnu i é kaēni dikí ña da xōó ka ñatīi. Rei, ña e ntádē kû'vé ñūxiví san ne, ēni dikí ña ñadī'í san dī, nī ña ntádiko nu â'ví ñūxiví san ne, kukuika ñā, tsi dóo ñīi ña da nēé ka e ntío ña —ka'an ánjē san.

⁴ Kidáā né, tēkú xtuku kó uun tatsin é vē'xí e dukún kán, kaka'an:

—Ntīi nto ñuú sa'á, ña'a ko, vata koo é ña dúku ntée nto é vīi nto é kīni kaa e ntáde ña, vata koo é ña ní'i nto é nto'o nto ni ñā dī. ⁵ Tsi kuétsi ñā ne, é kūxee kuitin un tsi nté e dukún kán. Tsí Xuva kō né, naka'an ña nuū i é kīni kaa íña ña. ⁶ Naku'é e nto un ntí'í vata tsi ō tá'xi ña nto. Ntá'vi nto ūvi íto vatā o dé ña ni ntō. Úvi íto nadaká nuu nto vata koo é na kuntii inī i é kō'o ña, vata ō nádaká ña e xí'i ña'a san. ⁷ Kué'e ntō é na ntō'o ña ve; na kūnta'xa iní ña vata tsī o dé ka'nu ña, vatā o itúvi ña nī dokuika íña ñá dī. Tsi kaka'an mí ña: “Xu'ú ne, dōó ka'nu ña'a u é reiná u. Nǎ te ñadī'í kíi u; ñá te ñadī'í ntâ'ví u; nté un síin ña te neé nto'o ko”, ka'an ña. ⁸ Dukuān ne, uun ntúvi tsi xee ntí'í ntí'í é ntō'o ña. Xéé doxi'í, nī dontñí, dōkó dī, nī é koko ña mé'ñū ñu'ú san dī. Tsi dóo ka'nu Xuva kō, ña kade kû've —ka'an tátsín san.

⁹ Rei ñūxiví san, ña éni dikí ñadī'í san ne, ña é intóo dadīi ni ña nī e dóo va'á íña ñá ne, kueku nteé ña ña, tsi dóo u'vi kuvi ña ña te íni ña u'me é kākene mí kai'xi ñadī'í san. ¹⁰ Kuntāñi ika tsi ña, e ntaú'vī ña é ntō'o ña e dóo kanto'o ñadī'í san. Ká'an ñā:

—jÑa nta'ví idēn ntun, ñuú Babilonia, ñuu e dóo ka'nu kue'en! É uun da'na nchūvii dú'va tsi xee e dóo nto'o o —ka'an ña.

¹¹ Ña ntádiko nu â'ví ñūxiví san ne, kueku nteé ña i. Kuntōo nta'xa ña, tsí ña xoxó ka ña'a, ña é kuīn íña ña

ve. ¹² E diko ñā né: kǎá kuaan, kǎá kuí'xín, ni xūu e dóo nuu á'vi i, ni kiti kuí'xín, ni dōo ntíí, ni dōo kaíto nteé, ni dōo séda, ni dōo kue'é teku níñi, ni ūn ntíí ntíí nuu utun e dóo vá'a ñe'e, vata kaa chetun, ni da nēé ka nuu i e kúvi nú'u elefanté, ni ūtun e dóo nuu á'vi i, nī kaá kuaan vitá, nī kaá nteé, ni nuū í e kúvi xuu kuí'xín, ¹³ ni kānelá, nī cho'o e dóo vá'a ñe'e, ni kūtú, ni ū'xén cho'ó, nī cho'o vídin, ni vīnú, ni āseté, ni kīti trigú ni ūtsi tí, ni kīti kaidó, ni lē'ntú, ni ídú, ni kāreta é ntáñu'u tí, ni ñā'a, ñā dóo ntáde tsiñu di. Un tsi nte ntúvi iña ñā'á san díko ñā. ¹⁴ Ká'an ñā ni ñūú Babiloniá san:

—Ñā túvī ká kiti vidin e dóo ntio nima ó ne, un ntí'í dokuika iña o ni un ntí'í e dóo va'á, e dóo kai'xi iña ó ne, é kūnaá kue'en ve. Nǎ nani'i kue'én ka ó ve —ka'an ñā.

¹⁵ Ñā ntadíko nuu i tsíkān, ñā é nī'í dokuika kuénta iña í ne, kuntañi ika ñā e dóo u'vī ñā é kánto'o ñūú Babiloniá san. Kuntōo nta'xa ñā ne, kueku nteé ñā ñuu é vata kaa ñā dī'í kaa, ¹⁶ ká'an ñā:

—jÑā nta'ví ide ñūú e dóo ka'nu san! jÑā nta'ví ide ñādī'i, ñā inúu doo ntíí ni dōo kaíto ntee, ni dōo kue'é teku níñi, ni xō'o kiti e kúvi kaá kuaán, ni xūu e dóo nuu á'vi i, ni kiti kuí'xín di! ¹⁷ jUun da'na nchuvī tsi kúnaa un ntí'í e dóo nuu á'vi i san! —koo ka'an ñā ntádiko san.

Un ntíí ntíí tó'o tun ntōó san nī ñā ñū'u iní i kan, nī ñā ntántikin tó'o í sán, ni ūn ntíí ntíí ñā ntáde tsiñu nú ntute ñū'u kán ne, kúntāñi ika ñā. ¹⁸ Dā íni ñā u'me é kai'xi ñūú san ne, ntáka'an ñā:

—jVa mí'í ntū tuví ka xtuku ñuu é vata kaa sá'ā e dóo ka'nu? —ka'an ñā.

¹⁹ Dá'vi mii ñā diki ñā xentē'u é ntoo ñā dontñí ne, ntaéku ñā. Dōo u'vi kúvi ñā ne, un tsi ntákachu'u ntáa ñā, ntáka'an ñā:

—jÑā nta'vín idēn, ñūú ka'nu! Dokuika é iō iña ó ne, kukuika ūn ntíí ntíí ñā'a, ñā iō tun ntōo i é kaika nú ntute ñū'u kán. Ntá tsi uun da'na nchuvī dú'va tsi nántatsin —ka'an ñā.

²⁰ Ntá tsi kuntōo dínī ntó, ña ntoo e dukún kán, ña ntáduku ntée Xuva ko, nī pustru ñá, nī ña ntáka'an ntódo tú'un ñā, tsí dā xe'é Xuva kō e dóo nto'o ñuú Babiloniá ne, é ntūnáa kuenta iña i vata o dé ña ni ntō.

²¹ Kidáā ne, uun ánjē, ña e dóo ntii inī í ne, kī'i ña uun xuu ka'nu, vata kaa xodo mólinu é kādin núu o ūtsi trigu káa ne, nakuítá nuu ña mé'ñu ntute ñu'u kán, kaka'an ña:

—Kuan koo nakuítá nuu ú o, ñuú Babilonia e dóo ka'nun. Nté uun ito ká ña kiní ka ña'a sán o. ²² Nté uun ito ña dītó ka é kuēku kiñú'u san itsí o, nté choō, nté trunpetá ka. Ñá nī'í ka xoó kada tsiñu i da nēé ka nuu i é kāde ña. Ñā dītó kañu'ú ka xodo mólinú san te tadin útsi trigú san.

²³ Nté uun ito ká ña xí'i nuu ká ñu'ú san nuu o. Ntē ña tekú ka o e dóo vañi ña ntátanta'a san. Ña'a o, ña ntádiko nu á'ví kán ne, kuān te dóo na'nu ña'a ña dá kaniñ ñūxiví san kidaā né, dívīn ne, dé tatān da éni nta'vín un ntiiñ ntiiñ ñuú san —ka'an ánjē san.

²⁴ Dívī ñuú Babiloniá sa étī niñi ña'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ūn ntiiñ ntiiñ ña'a, ña é nakunáa ntuvi iña i ñūxiví a.

19

¹ Dā kúvi ita ntí'xin sá'ā né, tēkú ko tatsin é ña te nté kaa ña'a vañi ñā ntáka'an ñā e dukún kán:

¡Dōo va'á Xuva kō!

¡Dōo ka'nu Xuva kō!

Dívī ñā é nakáku ña kō.

Dōo kaxi'í nuu ka'nu ña.

Dívī ñā e dóo ntii inī ña.

² Tsi dóo vá'ā ó kadē kú'vē ñá ne,

dōo nuu é ntaā i é kāka'an ña.

Tsí xntéku ku'vē ñá iña ñad'íi kini kaa sán ne,

kaka'an ña tsí da mií é kántio e dóo nto'o ña,

tsí nañé'e ña nuu i é kīni kaa dá kaniñ ñūxiví san, vata tsí o dé ña.

Ntanáa Xuva ko ni ña vē, e é'ní ña ña'a, ña edé tsiñu iña Xuva ko,

ka'an ñá'a san. ³ Kidáā ne, ntáka'an xtúku ña:

—jDōo va'á Xuva kō! jDōó ka'nu Xuva kō! Ú'mē é kai'xi ñadí'i kini kaa sán ne, dá kaxee kaxee ntii dañu ntūvi — ka'an xtúku tatsín san.

⁴ Ñatā, ña é oko kimi ñá'á san nī ngimi kíti ntantíto sán ne, nákuñchiti ntāa ña ñú'u kān, nanú'u ña iní ña Xuva kō, ña tuví nú tēu ka'nú san, ntáka'an ña:

—jKuan koo na kōo! jDōó ka'nu Xuva kō! —ka'an ña.

⁵ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vē'xí nte nú tēu ka'nú san, é kākā'an:

jKá'an ntō tsi dóo ka'nu Xuva kō,
un ntíí ntíí ntó, ña ntáde tsiñu iña ña,
un ntíí ntíí nto e ntaíko ñu'u nto ña,
kuān té na'nu ñá'a nto, ō ña na'nu ñá'a nto!,
ka'an.

Viko dá tanta'a A Le'ntú san

⁶ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vata tē ña te un sín ña'a ntáka'an ña. Dító vatā ó kuvi dá kae'nu ntute ka'nu, vatā ó kuvi dá un ntii tsi kākatsin, e ntáka'an ña:

jDōo va'á Xuva kō!

jDōó ka'nu Xuva kō!

E éni ntu'u Xuva ko, ña dóo ntii iní í, kade kú'vé ñá ve.

⁷ Nā dñí koo nakuntōo o.

Na kada ka'nu o ñā,
tsí e xée ura i é kōo viko e tánta'a A Le'ntú san ne,
é iō tu'vé ñadí'í ñá ve.

⁸ Ní'i ñā é kunūu ña doo ntíi e dóo va'á,
e dóo ntuntoo, e dóo kai'xi.

Tsí doo ntíí san ne, vata kaa nuu i e dóo vá'ā ó de ña'a, ña
ntákuinti'xe i Xuva kō,

ka'an ña.

⁹ Kidáā ne, kaka'an ánjē sán nī ko:

—Xntēén na'an sá'a: “Nté kui vá'a ña'a, ña e kána ña é kiká'xi ña víko e tánta'a A Le'ntú san” —ka'an ña.

Ne, kaka'an xtúku ña nī ko:

—Sá'ā é tū'un é nuu é ntaā i é kaka'an Xúva kō —ka'an ña.

¹⁰ Kidáā ne, nákuñchiti ntāá u nú d̄f̄'in ánjē sán vata koo é kāda ka'nu ú ña, ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkoón den! Mii tsi Xuva kō é kada ka'nu o ñā. Tsí xo'ō né, dad̄i tsi ntáde tsiñu o ñā Xuva kó, ni ūn nt̄i nt̄i ta'an o, ña é nī'i tú'un Jēsuu —ka'an ña.

Tsi tú'un Jēsúú ne, d̄ivī é xe'é Xuva kō é kā'an ntódo ña'a, ña ntáka'an náa ña.

Ña nteku idú kuī'xin

¹¹ Kidáā né, iní u e nákaan e dukún k̄an né, iní u uun idú kuī'xin. Ña'a, ña ntekú ti ne, dú'va nani ñā: Ña Kade Ntaa, Ña Kaka'an é Nuu é Ntaā í nani ñā. Dá kadē kú'vē ñá ne, nuu é ntaā í kade ña; dá kade ña du'xēn d̄i. ¹² Ntúxnūú ña ne, kaxi'í nuu vatā ó kai'xi n̄ú'u. Dóo t̄it̄in le'e odo d̄iki ña. Nteé ña uun d̄ivī é ntē xoxo iní i neé d̄ivī, é mii tsi ña iní ña. ¹³ Nuu ña doo é k̄ukií nto'o n̄iñi. D̄ivī ñá ne, Tū'ún Xuva ko nani ñā. ¹⁴ Áta ñā ntántikín sntadun, ña vé'xi e dukún k̄an. Ñu'u ña doo nt̄i e dóo va'á, doo kuī'xín kue'én ne, ntántodō ñá idú kuī'xín d̄i. ¹⁵ Xu'u ña kí káa é ntiko ntuví o nuu i, é ntūku kui'i núu ña un nt̄i nt̄i n̄uú ñuxiví a. Kāa kúvi tatun é kadā kú'vē núu ña. Vatā ó kaedín nuu ña d̄i'in ña t̄inti'ó san ne, kuān koo víi ña é nī'i ña'a san e dóo nto'o ña, e dóo kud̄iín Xuva kō, ña dóo ntii iní í san ni ñā. ¹⁶ Nteé d̄ivī ñá ata dóo ña ni d̄ā'ntá ña, é k̄aka'an: “Rei, ñá odo n̄uú, nī Tó'o, ña odo n̄uú”, ka'an.

¹⁷ Kidáā né, iní u uun ánjē, ña ntitsí ntōdo ata ngántif san. Un ntii tsī kána ña un nt̄i nt̄i láa, k̄iti ntaíko e dukún k̄an, kaka'an ña:

—Ní'í nto, nataká nuu nto, tsí ña te un siin kúñu ta'xi Xuva kō é k̄a'xi nto. ¹⁸ Ka'xí nto kúñu reí san nī tó'ō sntadun ni ña dóo diin, nī kúñu idú nī ña ntántodō ti. Ka'xí nto kúñu ūn nt̄i nt̄i ña'a, kuān te ñá ntoo va'á, kuān te ñá ntáde tsiñu, te kuetsi te na'nu ña —ka'an ánjē san.

¹⁹ Kídaā né, iní u k̄iti e dóo donchu'ví kaa san, nī rei iña ñá ntoo ñuxiví san, nī sntadun ña. Nataká nuu ña é víi ñá du'xen nī ña nteku idú kuī'xín san, nī sntadun ña. ²⁰ Ntá tsi t̄iín ña k̄iti sán nī ña kaka'an d̄ovete é kuenta iña Xuva ko kaká'an ña, ña idé nuu i e dóo na'nu kuenta iña k̄iti dóo

donchu'ví kaa san, é kūdii éni nta'ví ña ña'a, ña é nteé na'a káa kiti san, nī ña ntánuu iní i santu ti. Ña tsíkán ni kīti dóo donchu'ví kaa sán ne, kantíto tsi ña, nakuíta nuu ña ña ni tī mé'ñu ñū'u du'xé san é ña te kantá'va kue'en tsi. ²¹ Ña nguii sán ne, xí'i nūu ña káa e kíi xu'u ña nteku idú san ne, un ntíi ntíi láa san é'xi nta'á ti kúñū ña xi'í san.

20

Uun míil kuia

¹ Kidáa né, iní u kii uun ánjē e dukún kán, ni'i nta'a ña ntakáa xi'í tótsín san ni kádena ká'nu. ² Tīn ña kiti ña vá'ā san, kiti ata san é diablu tí ni Satánaá ne, kī'ní va'ā ñá ti kadená san, é uun míil kuia kunu'ní ti. ³ Nākuítá nuu ña ti ini tótsín san ne, nakadī ñá xu'u i. Dávi nuu ña xu'u tótsín san vata koo é ña kani nta'ví ka tí ña'a san ñuxiví san da nté ntí'i é uun míil kuia san. Te ita ntí'xin é uun míil kuia san ne, nantuté ña ti uun da'na.

⁴ Kidáa né, iní u nú teu na'nu, mí ntoo ña'a, ña é nī'i i é kadā kú've. Iní u nima ñá'a dí, ña e é'nte tu'un ña'a san díki i e ntántikín ñá Jesuú ne, nī é ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō di. Ña sá'á ne, ñá ni inúu ini ña kiti san, nté santu ti; ntē ña ni xé'e ña é kuntēe káa tī xteen ña, nté ntá'a ña. Iní u tsi ntóto ña ne, nāni'i xtúku ña ntuvi iña ñá ne, kada kú've ñá nī Cristu uun míil kuia. ⁵ Ntá tsi ña nguii sán, ña xi'í ne, ña ntóto ña dā nté kuíta ntí'xin é uun míil kuia. Da sá'á é kuvi ūun ito ntoto ña. ⁶ Nté kui vá'a ñá'a, ña é ntáduku ntée i é ntóto é kuvi ūun ito doxí'í san, tsí ntáduku ntée ña Xuva kō! É kuvi ūví doxí'í san ne, ña kúvi víi ka ni ñá, tsi víi ña dutu Xúva ko nī Cristu. Dadí tsi kadā kú've ñá ni ñá é uun míil kuia.

Dā ko'xó ntēe tó'ō e ña vá'ā san

⁷ Tē kúvi ita ntí'xin é uun míil kuia san ne, nantuté Xuva kō tó'ō e ña vá'ā san mí nuu kutū. ⁸ Tē ntíi ne, kani nta'ví ña'a ngimí o diñi ñuxiví san, un tsi nté Goo ni Mágoo, ña ntaínchu'vi Xúva ko, kána ña é nataká nuu ña é vii ñá

du'xēn; ntē ña kui ká'vi o ña é ña te da dii da díi ña, vata kaa kuvi tsókō.

⁹ Kuédadii tsi kūxée ña kani ñūxivi san ne, ēdí nuu ña mi ntántoo ña'a, ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ñūú e dōo kakuinima Xúva kō. Ntá tsi kuíta nuu Xuva ko ñū'u é vē'xi nte e dukún kán ne, uun ito tsi í'xi un ntí ntí ña'a san.

¹⁰ Tō'o é ña vá'ā san e éni nta'ví ña'a sán ne, nákuítá nuu Xuva ko i mē'ñú i mí kai'xi ñú'u dū'xé san, mí tuví kiti dōo donchu'ví kaa san ne, nī ña é kāka'an dōvete é iña Xuva ko kaká'an ña. Ikān né, dōó nto'o ña, ntuni ñá, ntē ntúvi ntē níñu é ntii dañu ntúvi.

Tē xntéku kū'vé Xuva kō nú tēu kui'xín san

¹¹ Kidáā né, íni u uun nú tēu ka'nu é kuí'xín, ni ūun ña'a, ña tuví nti'i ikān. Ñūxivi san nī e dukún kán né, ntoko ñū'u mií dá ini tuví ña. ¹² Kidáā né, íni u un ntí ntí ña xi'í san, te kuetsi te na'nu ña, ntáñi ñá nú tēu san. Ne, nākaán Xuva ko tūtú san ni tūku tutu mí ūve na'a díví ña'a, ña é nī'i i ntuvi iña i. Xntékú kū'vé Xuva ko iña ña xi'í san vatā o dé ña, vatā ó uve na'a ini tutú san. ¹³ Ntute ñū'ū sán ne, nakué'e un ntí ntí ña'a, ña é teni íni i kán. Doxi'í san nī mí kadē kū'vé doxi'í san ne, nakué'e ña'a, ña ñū'u vá'a ikān di. Xntékú kū'vé Xuva ko iña ña, un ntí ntí ñá, vata tsī o dé ña. ¹⁴ Kidáā né, nakuitā ñá doxi'í san, nī mí ntántoo ña xi'í san mé'ñu i mí kai'xi ñú'ú san. Ñú'ū sán ne, diví é ká'an o é doxi'i é kuvi ūvi. ¹⁵ Ña'a, ña é ña tuví díví í uve na'a ini tutu mí uve na'a xoo é nī'i i ntuví va'á iña í ne, nakuítá nuu ña i mé'ñū ñū'ú san.

21

E dukún xēé ni ñūxivi xēé

¹ Kidáā né, íni u uun e dukún xēé ni ūun ñūxivi xēé. Tsi e dukún kan ni ñūxivi sa é tuví kidaā ne, ntoko ñū'u mií. Ntē ntute ñū'ū ña tuví ka. ² Xu'u é Juaán u ne, íni u ñūu é kāduku ntée Xuva kō, é Jerusaleen Xēé nanī. Nte e dukún kan vē'xi, nte mí tuví Xuva kō. É iō tu'vé vata kaa uun ñadī'i é títetu ña e tánta'a ña ni xñ ña. ³ Tékú ko uun tatsin é dukún kán e dōo ntii kāka'an:

—Koto nto ve, tsí Xuva ko tūví ña ni ñā'a san ve. Kuntoo ña ni ñā ne, kuvi ña ña ñuú ña. Xuva kō né, mii ña kutuví ñá ni ñā, é vii ñá Xuva ñā. ⁴ Xuva kō ne, nakué'e ña un ntíí ntíí ntute nūú ña'a sán ne, ña kóō ká doxi'í; ntē ña kunta'xa iní ka ña; ntē ña kuekú ka ña; ntē ña kaxnúu ka ñā. Tsi é ita ntí'xin un ntí'í e kúvi di'na —ka'an tátsín san.

⁵ Kidáā ne, ña tuví nú tēu ka'nú san ne, kaka'an ña:

—Koton, tsí kade vá'a xeé u un ntí'í nuú i —ka'an ña.

Kaka'an xtúku ña:

—Xntēén na'an sá'ā, tsi tú'ūn é nuu é ntaā í é kākā'án u ni ō —ka'an ña.

⁶ Kidáā ne, kaka'an ñá nī ko:

—É kūvi ve. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é nantí'í ú di. Vata kaa letra Á ni lētra Z kaa u. Te xōó kaitsi í ntute ne, kué'ē ú doméni é kō'o ña mí kākii ntute é tā'xi ntuvi iña ña. ⁷ Xoó ña'a é kūvi vii ña ne, ní'í ñā é un ntí'í nuú i sá'a ntā'a kó ne, kuvi ú Xuva ñā né, ñā ñā ne, kuvi ña i'xá ko di. ⁸ Ntá tsi ña'a, ña e dóo ixó i, ña é ña ntákuinti'xe i, ña e dóo kini ntáa nima í, ña e ntaéni dikí ta'an i, ña e ntáde tatān, ña ntánuu iní i santu, nī ña veté ne, kuan ō ña é ní'í ña é kōko ña mí kai'xi ñú'u dū'xé san. Sá'ā é kui ūví doxi'í ña —ka'an ña.

Jerusalem Xee

⁹ Kidáā ne, xée ūun ánjē, ña é ū'xe ñá'a san, ña é nī'í i é ū'xe é'xin é ñū'u u'xe nuu i é nanto'o Xuva kō ña'a sán ne, kaka'an ñá nī ko:

—Ní'in, dá nanē'e ú o ña da vé tanta'a, ñadí'í A Le'ntú san —ka'an ña.

¹⁰ Espiritū Sántū sán ne, kue'en ní'í ñā kó uun xuku ka'nu, xuku e dóo dūkun. Nánē'e ñá ko ñuu é kāduku ntée Xuva kō, ñuu é nani Jerusāleen Xee, ñā é vē'xí nte e dukún kán, mí tuví Xuva kō. ¹¹ Ñuú sá'á ne, kaxi'í nuu ni ntuve Xuva kō ne, ñú'u i ne, kai'xi vátā ó kai'xi xuu é naní jaspe e dóo nuu á'vi i, e dóo kaxi'í ní'ni e nté kaa te xūxu kúvi. ¹² Kaniñi dīñi ñuú san ne, ntitsi ntó'o e dóo ka'nu, e dóo dukún ne, ñu'u uxuví xi'í i. É un é un xi'í san ne, ntáñi ntee kui kui uun ánjē. É un é un xi'í san ne, uve dīvi

é uxuvi tátá ña Israeé san. ¹³ Uni únī xi'í san ntántii é un é un ntíko diñi i. ¹⁴ Uxúvi xūu na'nu xi'í ntíi etí nto'ó san ne, uve na'a é un é un xuú san uun ñívi pustru Á Le'ntú san.

¹⁵ Ánjē, ña kaka'an ní ko ne, ni'li nta'a ña uun ntoo e kúvi kaá kuaan é kī'i kú've núu ñá ñuú san ni xi'í i, ni nto'ó í ñi.

¹⁶ Dadii tsi kú've ntí'í ngimí o diñi i. Ánjē sán ne, kī'i kú've ñá ñuú san ni nto'ó í ne, uvi míil ūví sientu kilumétru. É kāni, e dukún, nī e ni'í ne, dadii ntí'í tsi kú've i. ¹⁷ Kidáá né, kī'i kú've ña ntó'ó sán ñi ne, úni ñiko kimi métru kíi. Kī'i kú've ánjē san é vata xkoó kī'i kú've ña'a san.

¹⁸ Ntó'ó i ne, xuu é nanī jaspe kúvi ne, ñuú san ne, da mii kuē'en tsi kaá kuaan kúvi da kanī, vata kaa xuxu e dóo kaxi'í ni'ni. ¹⁹ Xúú é xi'í ntií etí ntó'ó san ne, ntukutu āta i un ntí'í ntí'í xuu e dóo va'á, xuu e dóo nuu á'vi i. Etí ntó'ó é kúvi ūun sán ne, xuu é xī'í kuii é nanī jaspe úve. É kúvi ūví san ne, xuu kuíi tēkú e dukún kān, é nani sāfiru, úve. É kúvi ūní san ne, xúu tēku xáā é xī'í raxa, é nani āgata, úve. É kúvi kīmí san ne, xuu kuíi kuē'en é vata ito ite ítō, é nani esmēralda. ²⁰ É kúvi ū'ún san ne, xúu tēku xáa kuē'e é xī'í raxa, é nani ōnice. É kúvi iñú san ne, xuu kuē'e é nani crunālina. É kúvi ū'xé san ne, xúu kuāan é nani crisólito. É kúvi ūná san ne, xuu kuíi tēku ntute ñú'u san, é nani bērilu. É kúvi ĩñ san ne, xúu kuāan e dóo kai'xi é nani tōpaciu. É kúvi ū'xí san ne, xuu kuíi tēku másana kuii, é nani crisōprasa. É kúvi ū'xi ĩñ sán ne, xuu kuíi é nani jācintu. É kúvi ūxuví san ne, xuu ntēé é nani amātista. ²¹ Xí'í é ūxuví san ne, uxúvi kiti ku'xin, kiti nani prela, kúvi. Uun tsi kiti kuvá'a é un é un xi'í san. Itsi mé'ñū ñuú san ne, da mii kuē'en tsi kaá kuaan kúvi ne, kaxi'í ni'ni vata ó kaxi'í ni'ni xuxu.

²² Nté uun xúkūn ña ni iní u ñuú san, tsí mii Xuva kō, ña e dóo ka'nu sán, nī A Le'ntú san ne, ñi ña kúvi ña xúkūn ñuú san. ²³ Ñuú san ne, ñá kantio i e xi'í nuu ngántií, ntē ña ntío i ntuve xōó ñi, tsi míi tsi ntuve Xuva kō e xi'í nuu. A

Le'ntú san ne, ðivi kúvi ñu'u e xi'í nuu iña ñuú san. ²⁴ Kaka ña'a, ña da mí'í ká ñuu, mí kaxi'í nuu san. Rei iña ñúxivi san ne, xée ña ñuú san, kuni'í ña e dóo va'á iña ña. ²⁵ Xi'í ñuú san ne, ñá kantáðí ntuvi ā, tsí ikān ne, ñá kakuāá ka. ²⁶ Ikān ne, naku'é'e ña'a, ña da mí'í ká ñuu, e dóo va'á iña ñá, nuu i e dóo nakuiko ñu'u ñā. ²⁷ Ntá tsí nté uun nuu i é kīni kaa ña kuvi kí'vi ñuú san. Nté uun ña'a, ña é kāde é kīni kaa, nté uun ña vete ña kuvi kí'vi ña ñuú san. Da mii tsi ñā'a, ña é ūve na'a ðívi ī iní tutú A Le'ntú san, tutu mí ūve na'a xoo é nī'i i ntuví va'á iña i ntii ðañu ntúvi.

22

¹ Kidāā ne, náñē'e ánjē sán ko ntute é kainu é tā'xi ntuvi iña ko, ntute é kākii nú tēu ka'nu mí tuví Xuva ko ni Ā Le'ntú san. Dōó kuíí ntute san. Kaxi'í ni'ni vatā o kaxi'í ni'ni xuxu. ² Kainu ntute san mé'ñu itsi ka'nu ñuú san. Ntuví o ðiñi i ntāñi útun e tá'xi ntuvi iña ko. Uxuvi íto kākii kiti i é uun kuia. Ta'án xoo ta'án xoo kākii kiti i. Xúku ī ne, kaidiá'vi é kúvi cho'o é ntuvá'a ña'a, ña ntoo ñuxivi a. ³ Ña kóō ká da nēé ka nuu i é kā'an Xúva ko tē ña vá'a. Kutúví nú tēu ka'nu Xúva ko ni Ā Le'ntú san ñuú san ne, ña ntáde tsiñu iña ñá ne, kunuu ini ñá ña. ⁴ Kíní ña nuu Xuva kó ne, kuntéé ðívi Xuva kō xteén ña ði. ⁵ Ikān ne, ñá kuāá ka, ntē ña kantío ká ña ñu'u, nté ngántii, tsí mii Xuva ko naxi'í nuu ña ña. Kidāā né, kuntoo ña ni Xuva ko, kadā kú'vē ñá ntii ðañu ntúvi.

E kákuetsin ntuvi é nainu Jesúcristu

⁶ Kidāā ne, kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Kuvi kuinti'xe o tú'ūn sa'á, tsi tú'ūn é nuu é ntaā i. Xuva kō, ña é kaxé'e tú'ūn é kā'an ña ntáka'an ntódo kuenta iña ñá ne, e táxnūu ña ánje ñā é nañē'e ñá ña'a, ña ntáde tsiñu iña ñá, nēe é vē'xí kuvi —ka'an ánjē san.

⁷ Kidāā né, mii Jēsuu kaká'an ña:

—¡Koto nto! ¡E dóko sā naínú u! ¡Nté kui vá'a ña'a, ña e ntáde kuenta é ūve na'a ini tutú sā'a! —ka'an Jēsuu.

⁸ Xu'u é Juaán u ne, tēkú ko ne, iní u nuu mií ko un nti'i sá'a. Dā kúvī téku kó, nī dá iní u ne, nákunchiti ntāa ú nuu ña nañé'e kó nuu i sá'a, é kunūu iní ko ña. ⁹ Ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkóon dēn! Xu'ú ne, kūdii kade tsiñu ú iña Xuva kó, vatā ó kade tsiñun ñi, ni ēni ó, ña ntáka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáde ntaa é ūve na'a tutú sá'a. Mii tsi Xuva kō é kunūu ini ko ña —ka'an ña.

¹⁰ Kaka'an xtúku ña nī ko:

—Ñá ku xnuun xū'un tú'ūn é kuíta ntí'xin é ūve na'a tutú sá'a, tsí kakuetsin ntuvi é kūntaa. ¹¹ Nii dukuān ne, ña é kāde nuu i é ña vá'a ne, na vīi mii ña. Ña é kāde é kīni kaa né, na vīi mii ñá ñi. Ntá tsi ña'a, ña é kāde nuu i é vā'á ne, na vīi ka ña ne, ña'a, ña é kāde é ntio Xuva ko ne, ñá ku xtuvī mii ña é kāde ña —ka'an ña.

¹² Kaka'an Jésuu:

—Koto nto, tsí ña ná'ā ka dá nainu xtúku u. Tē nainú u ne, kué'ē ú doméni un ntíí ntī ña'a kuenta iña í vata tsí o dé ña. ¹³ Xu'u é dí'na ú ne, xu'u é ntii u átā í ñi, vata kaa letra Á ni lētrá Z. Xu'u éni ntū'u ú ne, xu'ú nantī'í ú ñi —ka'an ña.

¹⁴ Nté kui vá'a ña'a, ña é kānakate doo i, tsí duku ntée ña é tīn ña kiti utun é tā'xi ntuvi iña ko, vata koo é kūvi kí'vi ña xi'i ñúú san. ¹⁵ Ntá tsi ña kini ntāa sán ne, kí'i kan kū'un ñá ne, kí'i kan kū'un ntíí ntī ñá vata kaa ña tatán, nī ña kaeni ñikí ñadī'í, nī ña kae'ní ña'a, nī ña kanuu iní i santú, ni ūn ntíí ntī ña é ntio i doveté, nī ña kaeni nta'ví ta'an i ñi.

¹⁶ Kaka'an Jésuu:

—Xu'u é Jesuú u ne, taxnūu u ánjē ko é ká'an ntódo ña nī é ū'xe xúkūn sán nuu i sá'a. Xu'ú ne, tatá Davii vé'xi ú ne, i'xá ika ñā kó ñi. Xu'ú ne, vata kaa kīmi é kāxi'í nuu te vé'xi túvi kaa u —ka'an ña.

¹⁷ Espíritū Sántū sán ni ñadī'í A Le'ntú san ne, ntáka'an:

—¡Ni'í nto! —ka'an ña.

Da xōó ka ña'a, ña é kātekú i ne, na ká'an ñá ñi:

—¡Ni'í nto! —koo ka'an ña.

Da xōó ka xoo é kaitsi í ntute, ni da xōó ka xoo é ncho ko'lo i ne, na kī'xi, dá kō'o doméni ntute é tā'xi ntuvi iña ko ntii dañu ntúvi.

¹⁸ Un ntíí ntíí ña'a, ña kateku i tú'un nēe é vē'xí kuvi é ūve na'a ini tutú sa'á ne, ntē vevíí tsi ká'an ú ni ña nuū i sá'a: Tē xoó xntēkú ka i é ūve na'a í'a ne, xntēkú ka Xuva kō é nto'lo i vatā ó uve na'a ini tutú sá'a é ntō'lo i. ¹⁹ Tē xoó naki'i ká i tú'un é ūve na'a ini tutú sá'a nté koo kuvi ne, Xuva kō ne, naki'i ña vata kaa é kāduku ntée ña kiti utun é tā'xi ntuvi iña kó ne, ñá kī'ví ña ñuú Xuva ko, vatā ó kaka'an ini tutú sá'a.

²⁰ Ña kaka'an ntódo tú'un sa'á ne, kaka'an ña:
—Nuu é ntaā í, tsí ña na'á ka dá nainú u —ka'an ña.
Kuan koo na kōo. ¡Ki'xi nto, Tó'lo ko Jēsuu!

²¹ Na nāxnuu viko Tó'lo ko Jesūcristu ntó, un ntíí ntíí nto. Kuan tsi koo na kōo.

Tū'ún xuva kō vatā ó ntáka'an ña ñuú Coatzospan
 New Testament in Mixtec, Coatzospan (MX:miz:Mixtec, Coatzospan)
 copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30
